

Trebnje: včeraj prvič v novem sestavu

Trebanjska občinska skupščina se je včeraj dopoldne prvič zbrala v novi sestavi in izvolila za predsednika občinske skupščine Cirila Pevca, za podpredsednika pa Toneta Goleta. Po volitvah je obravnavala sklepne račune gospodarskih organizacij za lansko leto, odlok o zunanjem videzu in komunalni ureditvi naselij, odlok o ukrepih za pospeševanje živinoreje v občini, odlok o ustanovitvi sklada za reprodukcijo živine in nekatere druge odločitve. Podrobneje se boste s tem lahko seznanili v prihodnji številki našega lista.

V Brežicah: predsednik Vinko Jurkas, podpredsednik Marjan Gregorič

Obnovljena skupščina občine Brežice se je sestala včeraj, 4. maja. Na novo izvoljeni odborniki so zapriplegli, po svečani izjavi pa so izvolili predsednika in podpredsednika.

Za predsednika skupščine so izvolili dosedanjega sekretarja občinskega komiteja ZK Vinka Jurkasa, za podpredsednika pa profesorja Marjana Gregoriča, ravnatelja gimnazije. Mesto podpredsednika ni več politično.

Anton Dvojmoč novi predsednik ObS Črnomelj

Na četrtkovni seji novoizvoljene občinske skupščine Črnomelj so najprej zapriplegli novi odborniki, nato so za predsednika skupščine izvolili Antona Dvojmoča, za podpredsednika pa inž. Staneta Pečaverja. Na ločenih sejah obeh občinskih zborov so zatem izvolili za predsednika zbora delovnih skupnosti Antona Fabjana in za predsednika občinskega zbora Radeta Vriniča.

Kuhar, Avbar in domicil v Novem mestu

Po svečani izjavi novoizvoljenih odbornikov je občinska skupščina v Novem mestu na včerajšnji seji izvolila Francija Kuharja za svojega novega predsednika in Avgusta Avbarja za podpredsednika. Skupščina je izvolila tudi nove člane v svoje svete in komisije. Novi predsednik Franci Kuhar pa je podpisal odlok, s katerim občinska skupščina podeljuje domicil Gorjanskemu bataljonu.

Resno in zbrano se pionirji podpisujejo v knjigo. Kurir iz Koprivnice izroča kurirčku s Senovega pošto so pozdravi za tovariša Tita. Do njegovega rojstnega dneva bodo pisma z dobrimi željami že v Beogradu. (Foto: Rezika Pirc)

Prihodnji teden: 28 strani!

Okoliščine so bile krive, da nismo izpolnili, kar smo napovedali letos 23. marca, ko smo vam, dragi bralci Dolenjskega lista, obljubili 2 izdaji našega pokrajinskega časnika že za drugo polovico aprila. Občani Kočevja in Ribnica sta se namreč šele v začetku prejšnjega tedna, ko sta nam vrnila podpisani pogodbi za 1967, dokončno odločili vsaka za

celo stran svoje redne komunske priloge v našem medobčinskem glasilu SZDL.

Zdaj je znan obseg strani za vse občine, izdelan pa je tudi točen načrt za obe izdaji: za posavsko-trebanjsko in za belokranjsko-kočevsko izdajo DOLENJSKEGA LISTA. S tem, ko bomo od prihodnjega četrtka dalje vsak teden pri tiskanju

našega domačega pokrajinskega glasilnika Socialistične zveze v tiskanju zamenjali po 4 plošče, bomo praktično pridobili 4 nove strani prostora. Namenili smo jih vsem bralcem Dolenjskega lista, medtem ko bodo poslej bralci ene izdaje prikrajšani samo za drobne komunske novice in »drobiž« iz tistih občin, ki bodo prejemale drugo izdajo tednika. Kot smo že rekli: Brežičana ne zanima, kdaj in kako bo npr. odprta nova trgovina v Ribnici, kakor se tudi naročniki v Kočevju ne zmenijo kaj prida za drobno komunalno ureditev npr. v Krškem. Poskrbeli pa bomo, da bodo vse važne novice iz vseh naših občin na voljo vsem bralcem in naročnikom lista! O tem se boste prihodnji četrtak lahko že sami prepričali, vendar pa prosimo že vnaprej za potrpljenje in razumevanje: morda nam bo — vsaj v začetku — še kaj nagajalo, v načrtu za imamo zanimivo in koristno branje, katerega boste veselili vsi, ki berete 'Dolenjsca' od včeraj ali pa morda že skoraj poldrugo desetletje!

Več bomo o tem pisali prihodnji četrtak, že danes pa napovedujemo (tokrat zares!): od 11. maja 1967 naprej vsak teden po 28 strani Dolenjskega lista! V roke jih boste dobili sicer 24 kot doslej, toda namesto 4 komunskih strani (z vonstran bivšega novomeškega okrožja, kot bi lahko rekli) bomo imeli vsi bralci poslej 4 dodatne strani branja, člankov, fotografij, povozil, vzgojnih in drugih sestavkov ter zanimivosti, ki smo si jih vsi že dolgo želeli, pa jih spričo sedanjega obsega nismo mogli ne tiskati, ne brati.

Za konec še prijetno obvestilo: redna naklada Dolenjskega lista znaša zdaj že 28.230 izvodov na teden. TANJUG iz Beograda je pred nedavnim ocenil naklado našega tednika kot »fenomen med nakladami pokrajinskih-lokalnih listov v Jugoslaviji«. Kljub tako lepi nakladi pa se nič ne prevzemamo, saj obstaja dovolj možnosti, da bi lahko tiskali naše pokrajinsko glasilo SZDL celo v nakladi 30.000 in morda še malo več izvodov. Upajmo, da nam bosta pri doseganju tega cilja poslej pomagali tudi dve izdaji našega domačega tednika!

Vse naročnike, bralce, sodelavce in prijatelje našega tednika lepo pozdravljamo!

DOLENJSKI LIST

UREDNIŠTVO in UPRAVA

OD 4. DO 14. MAJA

Pomembnejše padavine z ohladitvijo med 6. in 8. okrog 11. in 14. maja. V ostalem bo prevladovalo lepo vreme, vendar s pogostimi krajevnimi nevihtami.
dr. V. M.

JOZE GLONAR

Še zadnji opomin

6 aprila je potekel dvoletni zakoniti rok za zamenjavo osebnih izkaznic, vendar je ugotovljeno, da je še precej ljudi, ki nosijo še stare izkaznice, ne menec se za vsa opozorila, ki so bila objavljena doslej. Med zamudniki je tudi precej starejših ljudi in bolnikov, ki, kot kaže, menijo, da ne potrebujejo osebnih listin. Vendar zakon jasno pravi, da jih morajo imeti vsi državljani, stari nad 18 let.

Ker je zamudnikov veliko, pa tudi občine iz nekaterih objektivnih vzrokov niso mogle zamenjati vseh osebnih izkaznic, so dobili pred nekaj dnevi oddelki za notranje zadeve navodilo republiškega sekretariata, naj zamudnikov še ne kaznujejo, marveč naj podaljšajo rok do konca junija. Bolnikom in starejšim ljudem, ki ne morejo priti do matičnih uradov, je mogoče izdati nove izkaznice tudi po poenostavljenem postopku, pri katerem ni treba dati prstnega odtisa.

O FINANCIRANJU SREDNJEGA SOLSTVA:

Ne le za kadre, za naše otroke gre!

Srednje strokovne šole so brez denarja, ker v malokaterem podjetju upoštevajo priporočilo o 1-odst. prispevku — Z novim zakonom se stanje ni izboljšalo, ker so te šole še vedno odvisne od pripravljenosti gospodarstva

Skupščina SRS je sprejela konec aprila zakon o izobraževalnih skupnostih in financiranju vzgoje in izobraževanja v SRS in zakon o srednjem šolstvu. Zakon o srednjem šolstvu določa le status teh šol, ne rešuje pa njihovega financiranja. Glede tega so z zakonom o izobraževalnih skupnostih nudene 3 možnosti: za financiranje srednjih šol lahko skrbijo temeljno izobraževalne skupnosti (te bodo imele dovolj skrbni že z osnovnim šolstvom), lahko se ustanovijo posebne izobraževalne skupnosti za srednje šolstvo in 3. del denarja za srednje strokovne šole lahko zagotovi republiška izobraževalna skupnost.

Srednje šole, to velja zlasti za strokovne šole, pa so iz leta v leto v težjem položaju. Čeprav je tudi osnovno šolstvo v zagati glede denarja, je tam vsaj nekoliko boljše kot v srednjih strokovnih šolah.

Za financiranje srednjega šolstva (gimnazije niso bile zajete) je doslej skrbelo v Sloveniji več medobčinskih skladov. Vanje so se stekali

V Krmačini so predali štafeto palico Slovincem

V sredo, 3. maja, so hrvaški mladinci predali štafeto palico s pozdravi in voščili za 75. rojstni dan maršala Tita mladini iz metliške občine. Predaji štafete palice je prisostvoval precej ljudi, spremljala pa jo je tudi kolona kakih 30 avtomobilov.

Istega dne je bilo pred 10. uro dopoldne na metliškem trgu, kjer so sprejemali lokalne štafete, živahno. Igrala je domača godba na piñala, šolska mladina pa je pripravila kulturni spored. Kmalu zatem, ko je glavna štafeta pritekla na trg, je po krajših govorih odšla proti Krasincu, kjer so štafeto palico prevzeli Črnomeljci.

Ameriški kupci v brežiški tovarni

Zadnja dva meseca se v Tovarni pohištv v Brežicah pogosto oglašajo predstavniki prodajnih organizacij iz Združenih držav Amerike. Privabili so jih izdelki, ki so bili lani razstavljeni v New Yorku in Chicagu. Stiki s tovarno se razvijajo brez posrednikov. To prinaša podjetju samo korist, ker pri takih dogovorih lahko dosega višje prodajne cene. Več kupcev je obljubilo naročila in tovarna že izdeluje zanje vzorce pohištv.

prispevki iz gospodarstva in del proračunskih sredstev občin. Gospodarstvo je prispevalo sorazmerno malo, ker njegov prispevek ni obvezen, pač pa je uveden le s pripomočkom skupščine SRS. Srednje šole v občinah Črnomelj, Metlika, Novo mesto in Trebnje bi dobile iz tega sklada letos 248 milijonov Sdin, naše gospodarstvo in proračuni pa bi morali prispevati v ta sklad 236 milijonov Sdin.

V prvem četrtletju bi morali prispevati okoli 59 milijonov Sdin, prispevali pa smo 17 milijonov. V tem času so

V nedeljo vabi Dragatuš

Vsako leto praznujejo v Dragatušu 5. maja krajevni praznik in spomin na tučo bombardiranje leta 1944, ko je hotel sovražnik iz zraka uničiti Glavni štab NOV, ki je tedaj bil val v vasi. Porušenih je bilo veliko hiš in vsa vas je bila močno prizadeta.

Letošnji krajevni praznik bodo v Dragatušu slovil v nedeljo, 7. maja. Že dopoldne se bo na trgu začela svečanost, na kateri bo govoril ljudski poslanec Leopold Kresc, nato pa bo šolska mladina izvedla kulturni spored in telovadni nastop. Zatem bo veselica, ki jo prireja krajevna organizacija ZZB. Če bo vreme slabo, bo prireditve v zadržnem domu.

Na krajevni praznik v Dragatušu so vabljeni občani od blizu in daleč!

naše šole dobile od sklada 49 milijonov Sdin. Razumljivo je, da sklad ob tem ne

(Nadaljevanje na 2. str.)

Titova štafeta v Novem mestu

Več kot 2000 pionirjev, mladincev, vojakov in drugih obččanov se je zbralo v sredo popoldne na novomeškem Glavnem trgu, kjer je bil ob 15.30 sprejem Titove štafete. Zvezno štafeto palico s pozdravi tovarišu Titu je prinesel v številnem spremstvu vojak Črnomaljske garnizije in znani košarkaš Tine Logar. Predsednik ZMS Novo mesto Uroš Dular je nato sprejel še več lokalnih štafet, ki so jih prinesli mladinci novomeških delovnih kolektivov in šol. Pozdravno pismo, ki ga je novomeška mladina poslala tovarišu Titu, je prebrala mladinka Nada Mirtič. Zatem je sprejela zvezno štafeto palico mladinka novomeške gimnazije Sonja Barba.

Zvezna štafeta je nato nadaljevala pot proti Dvoru, kjer jo je od novomeške mladine sprejela mladina Kočevja.

Ponoven uspeh novomeške trojke

V počastitev 1. maja je bil v soboto v Kranju mednarodni atletski miting, na katerem je nastopila tudi novomeška trojka: sestri Močnik in Bratkovičeva v teku na 600 metrov. Katja Močnik je vodila od starta do cilja in je dosegla nov dolenjski rekord 1:39,5. Njena sestra Danica je prav tako tekla boljše od rekorda in dosegla čas 1:39,7, medtem ko se je Bratkovičeva morala boriti v zadnjih metrih z avstrijskimi in drugimi našimi tekmovalkami, vendar je pritekla v cilj tretja s prav tako dobrim rezultatom 1:43,0.

V soboto bodo nastopile naše tri tekmovalke še na tradicionalnem tekmovanju »Po poteh partizanske Ljubljane«. Če bo slo vse po sreči, bodo lahko tudi letos osvobodile prvo mesto.

ZALTAVA FIAT
SERVIS
NOVOTEHNA
NOVO MESTO

Stalna dežurna služba v Ločni. Ob delavnikih od 6. do 20. ure, ob nedeljah in praznikih pa od 9. do 20. ure. Telefon: 21-538.

NOVO!

Ne le za kadre za naše otroke gre!

(Nadaljevanje s 1. str.)

more dati srednjim šolam dovolj denarja in da so te težave.

Konec junija letos bo ta sklad prenehal obstajati. Treba se je torej odločiti, kako bomo zagotovili denar za srednje šole. Stanje je težje, kot je bilo, tudi zato, ker v bodoče za gimnazije ne bodo več skrbeli občinski proračuni kot doslej. V vrsto srednjih strokovnih šol, za katere bo treba zagotoviti denar, bo treba na Dolenjskem in v Beli krajini v bodoče všteti še novomeško in črnomaljsko gimnazijo in vajensko šolo v Črnomlju. Namesto 248 milijonov Sdin, s katerimi so naše srednje šole do zdaj le životarile, bomo v bodoče s še tremi šolami potrebovali okoli 350 milijonov Sdin letno. Kje jih vzeti?

Na desnem bregu Save delajo priključek na most

Dela za drugo fazo gradnje mostu čez Savo je občinska skupščina Krško spet oddala gradbenemu podjetju PIONIR iz Novega mesta. Na desnem bregu Save so že začeli delati priključke. Zadnji rok za dokončanje mostu je 29. november. Če ne bo nepredvidenih zastojev, potem bo za praznik republike že odprt za ves promet.

Stari most bo cestno podjetje najbrž potem podrl. Železni nosilci, ki mu zdaj podpirajo življenje, so last Jugoslovanskih železnic in cestno podjetje jih bo moralo vrniti. Zanje plačuje najemino.

Trebne: prisrčen sprejem kurirčkov pošte

Kurirčkova pošta, ki je prejšnji tork in sredo potovala skozi trebanjsko občino, je bila v vseh krajih, kjer se je ustavila, zelo prijazno sprejeta. Pionirji trebanjske in mokronoške šole so za to priložnost pripravili poseben kulturni program, lepo pa so jo počastili tudi pionirji drugih osnovnih šol, dokler je niso predali gromajškemu pionirjem učenci osnovne šole v Velikem Gabru. Člani ZB so na teh svečanostih govorili mladim o pomenu kurirčkov službe v partizanskem vojskovanju, na dveh krajih pa so jim na poti postavili zasede, ki so jih pionirji spretno obvladali.

Področje, prispevek in merila

Zakon o izobraževalnih skupnostih nam nudi 3 izbire in se bo treba odločiti za eno izmed njih. Naši šolniki so bili vneti za republiško izobraževalno skupnost, vendar ta predlog ni prodrl.

Gre za tri stvari: za področje, na katerem naj se solidarno zbirajo sredstva za srednje šole; za prispevek, ki naj se zbira in za merila, po katerih bomo zbrani denar delili šolam.

Ko se odločamo za področje, na katerem naj se prispevek zbira, moramo stremeti za to, da ne bi rušili tega, kar je nastalo doslej! Ne ustanovljamo več majhnih skupnosti, pač pa raje veliko skupnost, ki bo imela več denarja!

O merilih za delitev zbrane denarja šolam se bodo prizadevali pogovoriti v okviru samoupravnih organov izobraževalne skupnosti, glede prispevka pa tole:

Gospodarstvo je bilo do srednjih strokovnih šol do zdaj mačehovsko razpoloženo. Da je to res, smo se prepričali s številskimi, saj smo prispevali za 2/3 manj, kot bi morali! Ne glejmo v srednjih strokovnih šolah samo ustanove, ki naj nam dajo za našo tovarno ali za aše podjetje desetino ali dve strokovnjakov! Glejmo v njih ustanove, v katerih se bodo šolali otroci naših delavcev! S tem da se izgovarjamo na neko strokovno šolo izven našega področja, kjer šolamo strokovnjake, in zato odklanjamo prispevek domačim šolam, torej tem, ki delujejo pri nas, zapiramo lastnim otrokom pot v življenje! Da je to res, vedo starši, ki zamašiščejo učna mesta za svoje otroke po končani osmetki! Starši, ki iščejo za svoje otroke prostor v šolah, pa so vedno bolj zbegani, ker ga težko najdejo! Taisti starši pa so proizvajalci in samoupravljavci v tovarnah: zakaj torej ne dvignejo svojega glasu takrat, kadar se v delovni organizaciji odloča o tem, ali bomo dali 1-odst. prispevka za srednje strokovno šolstvo? Zakaj takrat odločno ne rečejo: Smo za ta prispevek in dali ga bomo!

M. J.

ZUNANJEPOLITIČNI TEDENSKI PREGLED

In spet se moramo povrniti v našem tedenskem komentarju k tistemu, kar spravlja ves svet v največjo nevarnost — k vietnamski vojni. Dan za dnem beremo namreč poročila, kako je bilo včerajšnje bombardiranje Severnega Vietnama najhujše v vsej dosedanji vojni in je današnje spet hujše od včerajšnjega in spet najhujše od začetka vojne. Ameriški bombniki sejejo smrt ne le več po »strateško važnih ciljeh« temveč po nezavarovanih mestih — in tudi na najbolj naseljena mesta, na Hanoi in Haiphong, ki so se mu doslej Američani izogibali.

Ameriški časopisi pa pišejo, kako je zdaj Johnson »naposled raztrgal kuverto z novimi cilji«, kako je »sedmo ladje spustilo z vajeti kaznovalne moči« itd. Sami ameriški letalci pa pripovedujejo, da je bila druga svetovna vojna »prava igra« v primerjavi z vietnamsko. Njim menda že lahko verjamemo.

Doživljamo torej spet novo stopnjevanje vietnamske vojne, ki mu ni videti konca. Uvodničar »Dela« je upravičeno zapisal, da v Pentagonu, to je v ameriškem vojnem ministertvu, računajo samo z eno postavko — silo, ki naj stre vietnamsko ljudstvo. Morda upoštevajo le še Sovjetsko zvezo in Kitajsko in dokler oni resno ne opozorita, da utegne stopnjevanje vietnamske vojne sprožiti tretjo svetovno vojno, toliko časa imajo ZDA proste roke in lahko po svoje krojijo usodo tega namučnega naroda, ki si ne želi nič drugega kot svobodo. Prav te besede je te dni uporabil generalni sekretar organizacije združenih narodov U Tant, ko je govoril o tej vojni. »To je le boj za

obstane«, ne gre za nikakršen »napad s Severa«, ne gre »za sveto vojno«, v kateri naj bi zmagala določena ideologija.

»Nacionalne težnje, ne pa komunizem, to je ideologija, ki vodi od porniško gibanje v Vietnamu proti prisotnosti tujih sil, ki se že dolga leta izmenjavajo. Ta vojna se ne

in kar je še podobnih umazanih reči.

Kakšen pa je ta »svobodni svet«, v katerega imenu nastopa svetovni žandar? Državni udar v sosednji Grčiji je, kot vse kaže, spričevalo takega početja. Zdjaj njegovi protagonisti že na glas povedo, da je bila dežela v hudi »nevarnosti pred komunizmom« in da so Grčijo rešili tega »hudega zla«. In jo »rešujejo«. Poglavitni udarec je namenjen grški levici — stranki EDA, katere voditelje so zaprli, vsega skupaj pa so po nekaterih poročilih zaprli okrog pet tisoč ljudi, zaradi česar so odprli tudi koncentracijska taborišča. Demokratični svet je vznemirljen in od vsih strani prihajajo protesti in zahteve, naj izpuste ljudi, ki so se v nedavni grški zgodovini resnično borili za svobodo grškega ljudstva. Režim je objavil, da imajo v rokah spisek vseh ljudi, ki so gmotno podpirali prepovedano združenje demokratske levice »EDA«. Na ulici se ne sme sestati več kot pet ljudi, torej večja družina niti ne sme na sprehod — vse v znamenju boja proti komunizmu. Časopisi so že tako prepovedani in izhajajo le vladni časopisje, premoženje levčarskih listov so zaplenili, prepovedani so sindikati, pripravljajo udar na mladinske organizacije — skratka prepovedano je vse, kar ni naklonjeno novemu režimu.

Je mar takšna podoba »svobodnega« sveta, ki ga obljubja in varuje svetovni žandar? Možen je en sam zaključek, kajti Grčija je članica NATO, torej vojaškega pakta, ki mu je edina naloga »brantiti svobodni svet«.

Stopnjevanje brez konca

more končati vse, dokler ne bo priznana ta osnovna resnica,« je dejal U Tant.

Ze dolgo ni nobenega dvoma o tem, da so ZDA prevzele vlogo svetovnega žandarja, ki kroji usode ljudstev pod krinko boja proti komunizmu in v »obrambi svobodnega sveta«. Za to trditve ni treba posegati daleč v zgodovino. Dogodki v Dominikanski republiki, vse spletke okrog Kube, pa Kongo itd., dovolj zgovorno pričajo o tem. Zadnje čase prihajajo na dan še druge zadeve, kot je na primer tista, kako so vrgli Jagana v Britanski Gvajani, kjer je imela svoje prste vmes CIA (neke vrste ameriška obveščevalna služba), kako ta organizacija na skrivaj podpira razne politične skupine v posameznih državah, da prek njih uveljavijo ameriške cilje

Velik promet za prvomajske praznike

Lepo in sončno vreme za letošnje prvomajske praznike je povzročilo pravo invazijo izletnikov k znanim turističnim točkam. V primerjavi z lanskimi prazniki se je posebno povečalo število motoriziranih popotnikov. Prav zato so bila vsa parkirišča premajhna. Na bencinskih črpalkah so zabeležili rekorden promet: na otoški so prodali

od sobote do torka 48.670 litrov goriva in imeli za 70.338 novih din prometa; na novo-meški črpalki pa so v istih dneh prodali okoli 45.000 litrov goriva.

Velik promet so imeli v vseh hotelih in toplicah. Na Otočcu so imeli po 110 nočitev. Približno polovico je bilo tujih gostov. V novi restavraciji ob avtomobilski cesti pa je bilo največ tranzitnega prometa. Skupaj so imeli za okoli 8 milijonov Sdin prometa. V Smarjeških Toplicah so imeli nad 300 nočnin, od tega približno tretjino tujcev. Prometa je bilo za 2,6 milijona Sdin. Dolenjske Toplice so privabile 110 gostov, med njimi je bilo 28 tujcev. Nočnin je bilo 233. V odprtem bazenu se je kopalo 800 kopalcev. Prometa je bilo za 3,2 milijona Sdin. V Čateških Toplicah so imeli za 5,7 milijona Sdin

prometa. Nočnin je bilo 400. Gostov so imeli 115, od tega 47 inozemcev. Samo od kopanja so imeli za 1 milijon starih din prometa. Kopalce se je več kot 2000 ljudi. Gostinsko podjetje v Metliki je v vseh svojih obratih imelo skupaj za 4 milijone Sdin prometa.

Ob letošnjih prvomajskih praznikih so gostinska podjetja poskrbela tudi za zabavni in kulturni program.

Sedem odličnjakov iz politične ekonomije

18 izrednih študentov višje pravne šole je 28. aprila v novomeškem Zavodu za izobraževanje kadrov opravljalo izpit iz politične ekonomije. Izpit je uspešno opravilo 16 slušateljev, med njimi sedem s oceno odlično.

Kopalci v čateškem zunanjem bazenu

Med prvomajskimi prazniki je prenočevalo v Čateških Toplicah 115 prehodnih gostov. Obiska je bilo veliko zlasti v nedeljo in ponedeljek. Mnogi so se kopali že v zunanjem bazenu. Kot običajno so bili tudi tokrat najštevilnejši obiskovalci iz hrvaškega glavnega mesta.

M. J.

TEDENSKI NOTRANJEPOLITIČNI PREGLED

IZVRŠNI ODBOR GO SZDL SLOVENIJE O VOLITVAH. Ko je izvršni odbor SZDL Slovenije razpravljal o volilnih rezultatih, je med drugim menil, da so volitve podprle politiko SZDL. Volitev v občinske zbornice se je v Sloveniji udeležilo 89,1 odstotka volivcev, volitev v zbornice delovnih skupnosti občinskih skupščin 89,7 odstotka in v kmetijski podskupini 93,8 odstotka, v republiški zbornici 89,5 odstotka in v zvezni zbornici 88,4 odstotka. Volilni rezultati so demantirali tiste, ki so »prerokovali« slabo udeležbo in odklonilni odnos do kandidatov.

Izvršni odbor zvezne konference SZDL Jugoslavije je na svoji seji, ko je razpravljal o volitvah, menil, da so zahteve ljudi na predvolilnih zborih pomembna obveznost. Organizacije Socialistične zveze morajo vztrajati, da bodo nova predstavniška telesa in drugi pristojni organi preučevali in uspešno urojali konkretne probleme, ki nastajajo ob reformi.

Posebna seja izvršnega odbora GO SZDL Slovenije je bila posvečena obletnici ustanovitve Osvobodilne fronte. Na njej je govoril dr. Joža Vilfan, ki je poudaril predvsem neprekidnost razvoja od ustanovitve Osvobodilne fronte do današnje etape revolucije.

PRVOMAJSKI PRAZNIKI. Številne prireditve, množica izletnikov, gneča na obmejnih prehodih, kresovi, prvi kopalci — to so mešani vtisi, ki so nam jih zapustili prvomajski prazniki. Pravijo, da se je samo iz Beograda udeležilo izletov približno pol milijona ljudi. Tudi Ljubljana je bila med prazniki tako rekoč prazna, ker so ljudje odšli na morje, v hribe ali — v Trst.

Predsednik Tito je med prazniki obiskal Bakar, kjer si je ogledal moderno pristanišče za razsutni tovar, katerega oprema pomeni

najnovejšo besedo tehnike v svetu. Tovariša Tita so seznanili z možnostmi za nadaljnjo razširitev pristanišča.

Predsednik Centralnega sveta ZSJ Dušan Petrovič-Sane je čestital Titu za prvi maj, posebej pa še k 30. obletnici tistega dne, ko je prevzel vodstvo KPJ.

POTROŠNIŠKO POSOJILO BO POSLEJ DAJALA TRGOVINA. Banke že dajejo trgovskim podjetjem namenske kredite za odobranje potrošniških posojil. Pravijo, da se s tem možnosti najemanja kreditov ne bodo zmanjšale. To ni namen bank, kajti vi-

Volitve podprle politiko SZDL

ri — to so hranilne vloge — se ne zmanjšujejo, temveč, narobe, povečujejo. Namen prenosa potrošniških posojil na trgovino je ta, da bi skrajšali postopek in da bi potrošniki lahko najemali posojila kar v trgovini. Dajanje potrošniških posojil — to je prvenstvena naloga trgovskega omrežja.

ŠTAFETA LETOS IZ ZAGREBA. Pot letošnje štafete mladosti se je začela v Zagrebu, v mestu, kjer je tovariš Tito pred skoraj 40 leti vodil 8. partijsko konferenco mesta Zagreba. Na mitingu, kjer so slovesno pospremili na pot prve nosilce štafete, je govoril dr. Vladimir Bakarić, sekretar CK ZK Hrvatske. Štafeta je nato tekla skozi števil-

ne kraje Hrvatske Zagorja in Lepoglavo, kjer je bil tovariš Tito zaprt v letih 1929—1931. Nato je krenila proti Kumrovcu, kjer je prenočila v Titovi rojstni hiši.

PLENUM CK ZVEZE MLADINE SLOVENIJE. Na nedavnem plenumu CK Zveze mladine Slovenije so razpravljali o specializiranih mladinskih organizacijah. Obravnavali so delo in vključevanje mladine v tako imenovane specializirane mladinske organizacije in društva, izkoriščanje prostega časa mladine in vlogo, ki naj jo ima pri tem Zveza mladine. Pri tem so menili, da je vključevanje mladih v samoupravljanje prvenstvena naloga mladinske organizacije.

POPUSTI ZA SKUPINSKA POTOVANJA NA ŽELEZNICI. Od 28. aprila dalje bodo na območju slovenskih železnic spet odobravljeni popusti za skupinska potovanja mladine. Pri povratnih vozovnicah bo znašal popust 70 odst. pri vozovnicah v eno smer pa 50 odst. Mladina, zlasti šolska, je te odločitve slovenske železnice gotovo zelo vesela, saj je že kazalo, da v prihodnje ne bo več popustov na železnici.

ZASEDANJE SKUPSCINE. Vsi zbori republiške skupščine se bodo sešli 9. maja. Takrat bodo verificirali mandate novih poslancev in se konstituirali.

Zvezna skupščina se bo sešla 11. maja. Na skupni seji vseh zborov bodo obravnavali poslovnik skupščine.

KONGRES ZVEZE NOVINARJEV JUGOSLAVIJE. 12. in 13. maja bo v Splitu VII. kongres Zveze novinarjev Jugoslavije. Na njem bodo razpravljali o novi fiziognomiji organizacije, ki bo v prihodnje dosledno izpeljana po federativnem načelu — kot zveza enakopravnih republiških društev. Kongres bo sprejel nov statut.

KRATKE Z RAZNIH STRANI

RUSSELLOVO SODISCE ZA SEDA — Potem ko Russellovo sodišče ni dobilo dovoljenja, da bi zasedalo v Frankfurtu, je začelo zasesti na švedskem. Vodi ga predsednik dr. Vladimir Dedijer. Se stalo se je, da bi ugotovilo, ali počno ZDA v Vietnamu vojne zločine. Dokazov prav gotovo ne bo manjkalo.

DEMONSTRACIJE V ŠPANIJI — Prvega maja so bile po vsej Španiji velike demonstracije, čeprav so bile prepovedane. Policija je povsod intervenirala. Najhujši spopad demonstrantov s policijo je bil v San Sebastianu, znanem iz španske državljanske vojne. Policija je streljala na demonstrante, ki so prevažali avtomobile, metali kamenje na policijo in vzklikali »svoboda sindikatom«.

BONSKA PONUDBA BERLINU — Zahodnonemški kancler dr. Kiesinger je te dni izjavil, da bi bila ZR Nemčija pripravljena podpisati pogodbo o uenapadanju s DR Nemčijo. Bonn je dejal Kiesinger, je pripravljen poslati deklaracijo o mirnem urejanju sporov vsem zahodnoevropskim deželam, med njimi tudi »drugemu delu Nemčije«.

SVETOVNA RAZSTAVA — V kanadskem mestu Montreal so odprli letošnje svetovno razstavo, na kateri sodeluje tudi Jugoslavija s svojim paviljonom. Ze prvi dan si jo je ogledalo okrog četrtilijona ljudi.

SPET »ROP STOLETJA« — Sredi Londona je skupini roparjev uspelo ukrasti za 750.000 funtov šterlingov zlata. Napadi so tovarnjak, ki je peljal 1,75 tone zlata, last bankirja Rotchilda.

IZGNANA AMERISKA MISLIJA — Republiška vlada Jemena je izgnala iz dežele ameriško mislijo za pomoč, njena člana pa bo postajala pred sodišče, češ da sta streljala na vojaško skladišče v Taegu in tako hotela pognati mesto v zrak.

KONFERENCA V KARLOVIH VARIH KONČANA — V češkoslovaškem letovišču Karlovi Vari se je končalo zasedanje predstavnikov evropskih komunističnih in delavskih partij. Ob koncu so sprejeli deklaracijo, v kateri se zavzemajo za varnost v Evropi, predlagajo razpust NATO in varšavskega pakta, opozarjajo na nevarnost revanšizma in militarizma v Zahodni Nemčiji. Poseben del je posvečen odnosom med Vzhodom in Zahodom, zavzemajo se za širjenje prepovedi žirjenja atomskega orožja.

JOHNSON »NI POVABIL DE GAULLA« — Vesli, ki so začele krojiti po Adenauerjevem pogrebu, na katerem sta se sešla tudi ameriški predsednik Johnson in francoski predsednik de Gaulle, češ da je ob tej priložnosti Johnson povabil de Gaulle, naj ga obišče v ZDA, so zdaj v ameriški predsedniški palači uradno zanikali. Johnson ni povabil de Gaulle. Pogovarjala sta se le o možnostih, da bi se sešla v prihodnosti.

SESTRELJENI AMERISKI LETALI — Na Kitajskem so sestrelili dve ameriški letali, kot je poročal pekingski radio. Letali sta nad pokrajino Kwangsi, blizu severovietnamske meje.

Škodo desetletij je težko popraviti

Kolektiv GG Brežice je podedoval z gozdovi, ki so mu dani v upravljanje in gospodarjenje, slabo zapuščino: zaradi napak, storjenih v minulih desetletjih v teh gozdovih, se mora zdaj ne kriv in ne dolžan ubadati s težavami — iz gospodarsko prizadetih gozdov je težko dobiti denar za obnovo, čeprav so obnova in vlaganja tu najbolj potrebna

Gozdno gospodarstvo Brežice deluje na VIII. gozdno-gospodarskem območju v Sloveniji. Osnovna značilnost tega gozdnogospodarskega območja je, povedano zelo na kratko, v tem: večina gozdov je z gospodarskega stališča zelo upuščenih, prav zato pa je iz njih toliko težje dobiti denar, ki bi bil zelo potreben, da bi popravili posledice večdesetletnega slabega gospodarjenja in gozdove na razne načine obnovili.

Dediščina, ki jo je prevzel kolektiv brežiškega GG od preteklosti, je torej več kot slaba. Da je to res, nas bo kar hitro prepričalo zgolj nekaj podatkov.

V VIII. gozdnogospodarskem območju je vsega 70.000 hektarov gozdov. Od tega je 14.500 ha gozdov, ki so družbena last, 55.500 ha gozdov pa je v zasebni lasti. Razmerje med listavci in iglavci je v družbenih gozdovih 71:21, v zasebnih pa je še slabše. V gozdovih brežiškega gozdnogospodarskega območja torej močno prevladujejo listavci, čeprav bi moralo biti več iglavcev kot listavcev.

Gozdna posest je zlasti v zasebnih gozdovih zelo razdrobljena: obstaja zelo veliko lastnikov, ki imajo v lasti majhne parcele. To je deloma posledica goste naseljenosti prebivalcev (več kot 100 na kv. km), deloma pa tudi posledica sorazmerno razvitega kmetijstva, ker je svet prevsem nižinski. Gozd pa je bil področnemu kmetu ne le izvor tehničnega lesa in drv za kurjavo, pač pa tudi izvor strelje za živino. Prav s streljarjenjem so zasebni lastniki zelo prizadeli normalno rast gozdov na precejšnji površini. Hkrati s tem, ko so se v gospodarstvih iz roda v rod bolj drobile kmetijske parcele, so se drobile tudi gozdne. Zivinarja je precej razvita in kmet ne more brez gozda, v katerem dobi steljo, saj slamo in koruznico večinoma skrmni živini.

Kot smo že omenili, je svet nižinski in torej razmeroma lahko dostopen. Poleg tega tečejo mimo Brežic ob Savi najpomembnejše prometne žile: zlasti velja omeniti železniško progo Ljubljana—Zagreb—Beograd. Še pred vojno je prihajal na brežiški konec

les iglavcev s splavi po Savi iz Savinjskih gozdov, po vojni pa splavarjenja ni bilo več. Ker je brežiško področje lahko dostopno, je v letih obnove in kapitalne izgradnje, ko smo potrebovali zelo veliko lesa, dalo svoj levji delež. V času od 1948 do 1952, torej v

petih letih, je bilo posekanega v teh gozdovih 64.000 kub. metrov iglavcev in 236.000 kub. metrov listavcev. Na leto je bilo torej povprečno posekanega v tem času 60.000 kub. metrov lesa, normalni letni posek pa je 32.000 kub. metrov!

Vse to je vplivalo na sedanje stanje v gozdovih brežiškega GG: tako v tistih, ki so v družbeni lasti, kot v tistih, ki so v zasebni lasti. Kolektiv ima danes dejansko v upravljanju in gospodarjenju gozdove, ki so zelo prizadeti, hkrati pa potrebuje veliko denarja, da bi te gozdove obnovil in jih napravil za družbo čimbolj koristne. Kaj več o tem, kako se spopadajo brežiški gozdarji s to veliko nalogo, pa v eni prihodnjih številki!

M. JAKOPEC

HITRO! SOLIDNO! POCENI!

servisni pregledi vozil ZASTAVA, TAM, RENAULT

- vse garancije in reklamacije
- splošna popravila vozil
- zamenjava motorjev in generalna popravila
- avtokleparska in avtoličarska dela
- tapetniška dela, mazanje in pranje
- tehnični pregledi vozil vseh vrst

AVTOMEHANIČNA DELAVNICA »PIONIR«
NOVO MESTO, Kettejev drevored 37 (Bršlin) telefon: 21-243

Zakaj najprej po človeku?

S spremembo temeljnega zakona o zdravstvenem zavarovanju je letos prenesena na samoupravne organe delovnih organizacij pristojnost za določitev višine nadomestila za delavce za prvih 30 dni bolezni. To nadomestilo ne sme biti višje od 80 odst. lanskoletnega povprečja osebnih dohodkov. 24. julija lani pa je bila odpravljena pravica do topliško-klimatskega zdravljenja v dosedanji obliki.

Ob izidu omenjenih predpisov, še zlasti ob ukinitvi pravice do topliško-klimatskega zdravljenja, je bilo slišati veliko kritik na račun zveznih organov, češ da so v tem primeru zelo prizadeli zavarovance. V resnici pa so bile prenesene na delovne organizacije pristojnosti in potrebna sredstva.

V Komunalni skupnosti socialnega zavarovanja Novo mesto je bilo porabljeno lani, ko je še veljal stari predpis, 288 milijonov Sdin za nadomestila za prvih 30 dni bolezni. Letos pa so sklepi samoupravnih organov o višini nadomestila v posameznih delovnih organizacijah dokaj različni: določajo 50-, 60-, 70-, pa tudi 80-odst. nadomestilo. Večinoma so ga obično

zmanjšali za krajše bolezni, marsikje za nesreče na poti na delo in z dela, domala povsod pa so določili samo 50-odst. nadomestilo za nego družinskega člana. To zadnje najbolj prizadene zaposleno mater! Zakaj tako ostro? Saj gre pri teh sklepih za človeka, hkrati pa imajo delovne organizacije v te namene na voljo toliko denarja kot lani, kre je osnovni prispevek za ustrezno vsoto (288 milijonov Sdin) manjši?

Enaka vprašanja in enako začudenje se vsiljuje pri topliško-klimatskem zdravljenju. Zdravniki v zdravstvenih domovih od julija lani ne smejo več izdajati napotnic zanj. Delovne organizacije s področja Komunalne skupnosti Novo mesto pa bodo plačale letos socialnemu zavarovanju za 220 milijonov Sdin manj dodatnega prispevka kot lani in lahko sklenejo samo kot samoplačniki posebne pogodbe za topliško-klimatsko zdravljenje svojih delavcev. Za takšno zdravljenje vseh zavarovancev (ne samo delavcev!) je porabilo novomeško socialno zavarovanje v časih, ko smo bili še zelo štrkogrudni, največ 72 milijonov Sdin na leto! Kljub temu pa ni še prav nobena

delovna organizacija doslej sklenila pogodbe, ki smo jo omenili malo prej. Za kaj bodo porabile 220 milijonov Sdin, ki jim ostanejo letos, ker je dodatni prispevek manjši?

Komu koristijo sklepi samoupravnih organov o nujnem nadomestilu, ki prizadevajo krive in nedolžne? Zakaj puščajo delovne organizacije delavca prikrajšanega za topliško-klimatsko zdravljenje? Izgovori na reformo so ob tem zelo nepričljivi! Našteto (čeprav je zelo poploščeno!) naj spodbudi k razmišljanju in k temu, da bomo takšne napake čimprej popravili!

M. JAKOPEC

Bela krajina dobi novo razdelilno transformatorsko postajo

Belokranjsko gradbeno podjetje Crnomelj gradi ob cesti proti Svibniku veliko razdelilno transformatorsko postajo, ki bo pomembna za celotno področje Bele krajine. Ker so bili doslej transformatorji preobremenjeni, je gradnja razdelilne postaje potrebna. Tako bodo odstranjena tudi nihanja električne napetosti, kar bo omogočilo boljši televizijski sprejem

Počastili bodo Šeškov spomin

Pred 25 leti je bil ustreljen narodni heroj Jože Šeško — V Kočevju bo ob obletnici spominska svečanost

Dne 11. maja bo minilo 25 let, odkar so Italijani ustrelili narodnega heroja Jožeta Šeška. Šeško je bil političen delavec in organizator vstaje na Kočevskem. Italijani so ga zaradi izdajstva ujeli v zadnjih dneh aprila 1942 v Konca vasi pri Stari cerkvi. Odpeljali so ga v Ljubljano, ga mučili in 11. maja 1942 ustrelili kot talca.

Občinski odbor ZZZB Kočevje bo letos slovesneje počastil spomin na pokojnega narodnega heroja. 11. maja ob 19. uri bo v »Šeškovem domu« v Kočevju slovesnost. Na programu je govor o življenju in delu Jožeta Šeška in kulturni del, v katerem bodo nastopali: pevski

zbor, učenci glasbene šole, dijaki gimnazije in učenci osnovne šole »Jožeta Šeška«.

V teh dneh bosta v izložbah dveh trgovin v Kočevju tudi manjši razstavi, ki bosta predstavili delo Jožeta Šeška in čas, v katerem je živel in delal.

V soboto na sejmu v Brežicah

V soboto, 29. aprila, so pripejajali kmetovalci na redni tedenski sejem v Brežicah 1130 prašičkov. Zanje je bilo precej zanimanja, saj so jih 725 prodali. Manjši so šli v denar po 900 Sdin kilogram, večji pa po največ 800 Sdin kilogram žive teže.

Pomoč delavcev »MELAMINU«

Člani kolektiva kemične tovarne »Melamin« iz Kočevja so ob sprejemu lanskega zaključnega računa podjetja sklenili, da za največ tri mesece posodijo svojemu podjetju okoli 28 milijonov Sdin, ki bi jih sicer na podlagi za-

konodaje svoje delovne organizacije lahko takoj razdelili kot osebne dohodke. Njihovo podjetje se je namreč takrat znašlo v težavah. Kupci niso plačevali dovolj hitro računov, zato se je »Melamin«, ki ima sicer dovolj obratnih sredstev, znašel v težavah, ker je zaradi novih predpisov njegovim kupcem primanjkovalo obratnih sredstev.

Do jeseni asfalt v Skopicah

Prebivalci Skopice težko čakajo na asfaltiranje ceste skozi naselje. Na seji občinske skupščine je odbornik zvedel, da bodo do jeseni vsakor imeli asfaltno prevleko. Gramoz so kmetje že navozili in zdaj čaka na cestno podjetje, da bo izpolnilo lani dano obljubo.

Člani kolektiva so razumeli, da so težave podjetja tudi njihove in da jih morajo s skupnimi močmi tudi rešiti. Tako so sklenili, da za tri mesece posodijo svojemu podjetju okoli 28 milijonov Sdin, ki bi jih sicer lahko takoj razdelili za osebne dohodke.

Za kostanjeviški grad želijo večje turistične kredite

Upravni odbor sklada za restavriranje kostanjeviškega gradu je pred dnevi razpravljal o nadaljnjih načrtih in potrebah po dodatnih investicijskih vsotah. Ugotovil je, da znaša vrednost dosedanjih del okoli 300.000.000 Sdin. Sklad opravlja vsa dela v lastni režiji, zato so tudi mnogo cenejša. Pri restavraciji je stalno zaposlenih šest ljudi.

Do sedaj so porabili 85.000.000 Sdin. Največ sta prispevali občina in republika, medtem ko zveza že dve leti ni dala zraven niti dinarja. Strokovni nadzor nad vsemi deli opravlja Zavod za spomeniško varstvo SRS.

Letos se bo krška občina zavzemala za največje večjih zneskov v obliki turističnega kredita.

Nenehno skrbeti za zaposlovanje

21. aprila popoldne je imel občinski odbor sindikata industrije in rudarstva v Novem mestu občni zbor. Izvolili so nov odbor (predsednik Marjan Kravs iz IMV) ter delegate za republiški občni zbor in zvezni kongres. Dosedanji predsednik Marjan Vrabec je v poročilu nakazal

nekaj tehtnih vprašanj in pokazal na področja, na katerih bi se moral s svojimi stališči uveljavljati strokovni sindikat. V razpravi so načeli predvsem vprašanja zaposlovanja, samoupravljanja in delitve dohodkov v luči gospodarske reforme. Opozorili so zlasti na težave pri zaposlovanju mladih in starejših, ki nimajo primerne izobrazbe.

Vodstvo zbornic socialističnih držav na Otočcu

V novi restavraciji na Otočcu so se 18. in 19. aprila sestala vodstva oddelkov za mednarodne odnose in zunanjo trgovino zbornic socialističnih držav: Bolgarije, Romunije, Sovjetske zveze, Madžarske, Mongolije, Poljske, Čehoslovaške, Nemške demokratične republike in Jugoslavije. Izmenjali so mišljenja o medsebojnem sodelovanju in o vlogi ter nalogah zbornic pri uveljavljanju novih mer v planiranju in gospodarskem razvoju. Vsi sodelujoči so ugotovili, da je v razgovorih ustvarjen način medsebojnega informiranja in izmenjave mišljenj ena izmed oblik sodelovanja med zbornicami socialističnih držav, ki jo je treba še razvijati.

LOVSKA ZADRUGA

»LOVEC«, Ljubljana

razpisuje delovni mesti za novostanovljeno poslovalnico v Novem mestu:

1. poslovodjo poslovalnice
 2. učenca trgovske stroke
- Zahteve delovnega mesta: pod 1. VKD trgovske stroke z 8-letno prakso, ali KD z večletno prakso, po možnosti lovec in ribič; pod 2. končana osemletka. Prošnje naslovite na upravo Lovske zadruge, Ljubljana, Gosposvetska c. 12. Priložen naj bo kratek življenjepis. Razpis velja do zasedbe delovnih mest.
- Lovska zadruga »LOVEC«

KLOPOTEC

JANEZ, JANEZI!
ČE BI VEDEL KOLIKO
ZAOŠTANKA TI
NESEM...

V. KROVIG

RAZGOVOR S TAJNIKOM OBČINSKE
TURISTIČNE ZVEZE MAKSOM TOPLISKOM

Turistična zveza je za združevanje denarja

O načrtih za razmah turizma v mednarodnem turističnem letu je razpravljala tudi občinska skupščina v Brežicah — Odborniki so podprli prizadevanja Turistične zveze in njenih društev

»Poletje trka na vrata, mednarodno turistično leto pa obeta povečan obisk turistov iz zamejstva. Ali sruje Turistična zveza v Brežicah kake pomembne načrte za prihajajočo sezono?«

»Na mednarodno turistično leto se pripravljamo v okviru svojih možnosti. Kljub nerazvitosti našega področja se vključujemo v turistični prostor in smo že napravili korak naprej. Pomembno je zlasti to, da je o pripravah na začetne akcije Turistične zveze razpravljala svet za gospodarstvo in nato še občinska skupščina na zadnji seji.

Razprave so potrdile, da turistični razvoj Brežic ni le zadeva Turistične zveze in njenih društev, temveč da je za napredek v tej smeri potrebno sodelovanje občinske skupščine in vseh delovnih organizacij naše pokrajine. Sedanja oblika financiranja turistične dejavnosti, ko se steka turistična taksa v blagajne društev, naj bi se razširila na združevanje sredstev v skladu za pospeševanje turizma. Vanj naj bi prispevale svoj delež delovne organizacije.«

»Kakšne naloge čakajo Turistično zvezo v tem letu?«

»Ob pomoči občinske skupščine moramo izpeljati precej načrtov. Poskrbeti moramo, da bodo vsi spoštovali odlok o zaščiti reke Krke. Turističnim društvom smo že razposlali opozorilne table, ki prepovedujejo vsako onesnaževanje vode.

Kopališča pri Horvatiču, pod gostilno GRIC, na otoku v Krški vasi, v Župeči vasi in drugod bo treba pravočasno urediti in poskrbeti za gostinske usluge in parkirno službo.

Začetno akcijo za zaščito toplic v Župeči vasi bomo morali nadaljevati, da se bodo čimprej vključile v sklop Cateških Toplic.

Nekoliko smo tudi zaskrbljeni, če bomo lahko zadovoljili vse tiste, ki bodo potovali tudi mimo, saj bo v glavni sezoni zaradi rekonstrukcije

Gostišče v sevniškem grajskem stolpu

V Sevnici se dni obnavljajo stolp v gradu. Prostor bo spremenjen v prijetno gostišče, ki ga bodo krasile razne slikarije, napisni ter kovano železo z gradu. Izredno lepa izletniška točka bo s kulturno-zgodovinskimi zanimivostmi gradu in bližnje Lutrovo kletjo prav gotovo privabljala veliko ljudi. Gostišče ureja gostilničar Repše, ki je imel do nedavnega gostišče na Ruperč vrhu pri Novem mestu.

PST! Zelo zaupni
moj najboljši
in najljubši prijatelj

je ZVITOREPEC
Zato vsak četrtek kupim
ZVITOREPCA

nekaj časa zaprta restavracija NA GRICU ob bencinski črpalki. V kratkem se bodo verjetno lotili tudi obnove starega dela zdravilišča v Cateških Toplicah in morda celo gostišča v Mokricah. Spričo teh omejitev se temeljito pripravljamo na ureditev zasebnih turističnih sob.

Skupna naloga nas vseh pa je, da se zavzamemo za združevanje sredstev gospodarskih organizacij, predvsem iz gostinstva, trgovine in prometa.«

Galerija odpira vrata F. Stiplovšku

Napovedane so štiri razstave — V galeriji se bodo zvrstila dela Franja Stiplovška, otroške grafike, stvaritve slovenskih impresionistov in nato še izbor del jugoslovanskih naivcev

Sredi maja bo v galeriji v Krškem odprta razstava olj in grafik akademskega slikarja Franja Stiplovška. Med prikazanimi deli bodo v glavnem portreti ter po en pejsaž iz Krškega, iz Kostanjevice in Boštanja. Galerijski obiskovalci bodo na razstavi lahko поблиže spoznali umetnika, ki je dolgo vrsto let živel in ustvarjal v Krškem.

Po razstavi Stiplovških del bo galerija sprejela pod svojo streho otroške grafike. Razstavljali bodo učenci os-

PRVOMAJSKA RAZGLEDNICA z Grmade nad Ortnekom. Kot na številnih izletniških točkah po vsej domovini, je bilo tudi tu za praznike prav živahno. Ob dobri postrežbi in med plesom so dela prosti dnevi kar prehitro minili. (Foto: F. Modic)

novnih šol Videm, Krško in Leskovec. Najmlajši ustvarjalci bodo pokazali kaj zmorejo in kakšne možnosti jim nudijo za likovno snovanje sodobna šola.

Nato bo galerija odprla vrata slovenskim impresionistom Jakopiču, Sternemu in Jami. Razstavljena bodo tista njihova dela, ki jih je mogoče dobiti na območju krške in brežiške občine.

V začetku septembra je napovedan v galeriji izbor iz stvaritev naivcev Jugoslavije. Zagrebški časnikar Gerhard Ledić bo za ta čas odstopil nekatera dela iz svoje bogate zasebne zbirke.

Galerija v Krškem prav lepo začneja svoje kulturno poslanstvo. Obeta se plodno leto, v katerem se bodo zvrstile v miniaturnem galerijskem hramu zanimive razstave. Vsaka zase bo obogatila in razširila duhovna obzorja obiskovalcev.

J. TEPPEX

V sredo bo premiera na novomeškem odru

V sredo, 10. maja, bo ob 20. uri Odr mladih priredil v novomeškem Domu kulture Lorcovo dramo DOM BERNARDE ALBE. — Vstopnice dobite tudi v predprodaji. Vabljeni!

Ribniški domačin je razstavljal

Od 30. aprila do 4. maja je bila v Ribnici razstava slikarsko-dekorativnih del. Domačin Andrej Debeljak je v prostorih delavske univerze razstavljala motive, žgane na lesu. Razstavo je organizirala domača delavska univerza.

TATJANA BUČAR se je šolala v Ljubljani pri profesorjih Trostu, Lipovšku in prof. Stančiču v Zagrebu. Kot francoska državna stipendistka se je dve leti izpopolnjevala v Parizu. Nastopala je na mednarodnem srečanju mladih skladateljev v Münchenu, na komornem koncertu v Parizu ter doma s slovensko in beograjsko filharmonijo. Nekaj let je poučevala klavir tudi na Akademiji za glasbo v Ljubljani.

V torek zvečer bo pianistka izvedla glasbeni recital ob otvoritvi razstave avstrijskih umetnikov W. Berga in O. Jandla na Lamutovem razstavišču v Kostanjevici.

Pregled gostišč pred sezono

Tokrat ni bilo kaznovanih, huje pa bo pri pregledih med sezono — Letos inšpektor še ni odkril nekvalitetnega vina, lani pa je bilo zaradi tega kaznovanih 9 gostilničarjev

V občini Ribnica so pred kratkim zaključili pregled vseh gostišč v občini. Sanitarni in tržni inšpektor sta pregledala okoli 40 zasebnih in družbenih gostišč, v nekaterih pa je pregledal kvaliteto pižca tudi kmetijski inšpektor.

Vsem gostiščem, kjer so odkrili pomanjkljivosti, so bile izdane odločbe, da morajo biti nepravilnosti odpravljene do začetka turistične sezone. Inšpektorji so na teh prvih letošnjih pregledih gostince le opozorili, kaj v gostiščih ni v redu. V začetku sezone pa bodo spet obiskali vsa gostišča in strogo kaznovali (denarno) vsako nepravilnost, tudi manjšo.

Dosedanji pregledi so pokazali, da so slaba stran gostišč po vaseh sanitarije, predvsem stranišča. Marsikje bodo morali obnoviti tudi fasade gostiln in urediti okolico. V gostilnah po vaseh tudi nima gostinsko osebje pravih delovnih oblek.

V osmih gostilnah od Ribnice do Rakitnice je kmetijski inšpektor pregledal tudi kvaliteto vin. Našel je le en sumljiv primer, za katerega pa še ni znan rezultat analize. V kratkem bodo pregledali vina tudi v ostalih gostiščih. Vse pa kaže, da imajo gostilničarji letos boljše vina. Lanski pregled je gostince ustraševal. Takrat je bilo namreč kaznovanih de-

vet gostilničarjev, ker so prodajali neprimerno vino.

Slabo vreme je razgnalo jurjevalce

24. aprila so učenci dragatuške osemletke priredili jurjevalce. Otroci so se vbrali pred šolo, nato pa skupno odšli na jaso nad Obrh, kjer so v zelenje odeli zelenega Jurja in okrasili staro Zimo. V vasi Obrh so v narodnih nošah zaplesali nekaj kol, nato pa so se skupine razšle po hišah in voščile letino. Slabo vreme z dežjem pa je jurjaše kmalu pregnalo, tako da se niso mogli oglasiti po vseh domovih.

Gradovi v oblakih se podirajo

Novomeško gimnazijo bo letos končalo 85 maturantov — Klub dolenskih študentov ni pozabil na novo generacijo brucov

Dejstvo, da je študentsko vprašanje vse bolj zamotano in da bodočim brucem le malokdo priskoči na pomoč ob življenjsko važni odločitvi, je spodbudilo dolenske študente k organizaciji vrste predavanj za novomeške gimnazijce. Letošnjim maturantom bodo v razgovorih posredovali svoje vtise ob prihodu v Ljubljano in jih seznanili s pogoji študija na posameznih fakultetah, visokih in višjih šolah ter akademijah, skratka: poskušali jim bodo dati kar največ napotkov za prvo leto študija.

Maturantom se poraja vedno več vprašanj, ki jim čisto ne vedo odgovora. Položaj študentov iz obrobnih krajev Slovenije postaja vedno težji, zakaj po reformi se je zaostrijo vpraša-

nje stipendiranja in kreditiranja študentov. To velja zlasti za Prekmurje in Dolenjsko, ki je po številu študentov na sto prebivalcev na prežadnjem mestu v Sloveniji. Več škode kot koristi je napravila vrsta člankov v Tedenski tribuni, v kateri je avtor z nepopolnimi podatki skušal pokazati potrebo po kadrih z višjo in visoko izobrazbo v Sloveniji.

V razgovorih z bodočimi študenti bodo sodelovali predstavniki Zavoda za zaposlovanje delavcev iz Novega mesta, ki bodo maturantom posredovali podatke o potrebah delovnih organizacij in ustanov po kadrih s fakultetno izobrazbo. Podatki kažejo, da je v novomeški občini zanje še precej (prostitih)

mest, ki pa jih zdaj zasedajo ljudje z neprimerno izobrazbo.

Vsekakor je pobuda članov Kluba dolenskih študentov koristna, saj bodo maturanti od njih izvedeli skoraj vse, kar jih zanima v zvezi s študijem. In kaj menijo o tem maturantje sami?

RADIVOJ TRELC: »Z maturo imamo precej dela, tako da skoraj nimamo časa misliti na študij v Ljubljani. Za študij se še nisem odločil, najverjetneje bom študiral fiziko. Z aktualnostjo jedrskih elektrarn so se perspektive za ta študij spet odprle.

Z diplomsko nalogo iz francosčine (Maupassant: Lepi striček) sem že pri kraju, zdaj bo treba začeti študirati za maturo. Ob tem se mi poraja vprašanje, zakaj profesorji že v prvem razredu ne napravijo selekcije in hočejo zdaj iz nekaterih dijakov izveliči nemogoče. Del krivde pa nosijo seveda tudi starši, ki hočejo na vsak način

WERNER BERG: V OKNU (lesorez) — Znameniti avstrijski lesorezec, katerega dela slove to in onstran oceana, bo v torek zvečer razstavil v Kostanjevici nekaj svojih najlepših lesorezov, ki so vzbudili priznanje in največje zanimanje na številnih razstavah v svetovno znanih likovnih salonih in galerijah. Obiščite zanimivo razstavo v Lamutovem razstavišču v Kostanjevici na Krki!

Glasbeni večer v Ribnici

V ponedeljek, 8. maja ob 20. uri, bo v Domu TVD Partizan v Ribnici vokalno-instrumentalni glasbeni večer. Na njem bodo sodelovali učenci domače nižje glasbene šole (6 solistov in 5 ansamblov), solista ljubljanske Opere Vilma Bukovec in Rajko Koritnik ter baletni solisti Opere. Glasbeni večer je organizirala delavska univerza v Ribnici.

Miha Maleš razstavlja na Ravnah

V prostorih študijske knjižnice na Ravnah so 26. aprila odprli razstavo akadem. slikarja Mihe Maleša, ki bo odprta še danes in jutri. Umetnik se je koroškim obiskovalcem predstavil s širokim opusom; razstava je vzbudila živahno zanimanje.

Rafaela Potokar v galeriji Prešernove hiše

Včeraj ob 18. uri so v galeriji Prešernove hiše v Kranju odprli razstavo slikarskih del amaterke Rafaele Potokarjeve, ki smo jo pred tedni spoznali v razstavišču Lamutovega salona v Kostanjevici na Krki. Zaradi manjšega prostora razstavlja Potokarjeva tokrat nekaj manjših del, kot jih je pokazala v Kostanjevici, razstava pa je tudi v Kranju privabila lepo število ljubiteljev umetnosti.

Že 4 leta je v Črnomlju sodnik za prekrške Ivan Žunič, domačin. Pravi, da ima v poklicu največje težave z alkoholiki

— Ali so se res v Črnomlju močno razpasle igre za denar? Kako kvartopirce preganjate? So sploh kaznovani?

— Lani je bilo pri nas kaznovanih 35 občanov zaradi igranja za denar. Najbolj razširjeni igri sta »šnops« in »mauše«, seveda pri tistih, ki igrajo iz večje vsote. Ločiti pa mo-

ram so ljudje zelo nedisciplinirani in si kaj hitro skočijo v lase. Kot sem dejal, mladoletni prestopniki — huligani v Črnomlju še niso problem, saj je bilo vse leto 1966 kaznovanih le 11 občanov, mlajših od 18 let. Omeniti pa moram še, da pride do kršitve javnega reda in miru zlasti na veselicah, ko so ljudje vinjeni.

Besedo ima sodnik za prekrške

ramo kvartopirce, ki igrajo za zabavo, od tistih, ki se tem tako rekoč poklicno ukvarjajo. Za zabavo igrajo tudi v črnomljskem hotelu, a za malenkostne vsote, zato lake igre družbi niso nevarne. Več skrbi nam povzročajo v Kanižarici, kjer ob izplačilu zaslužkov igrajo na veliko. Zgodilo se je že, da so nekateri v enem popoldnevu pognali ves mesečni zaslužek. Delavci so naivni se pustijo obrati poklicnim kvartopircem, ki pridejo v Kanižarico nalašč tedaj, ko izplačujejo osebe dohodke.

— Kako je z izgredivi in kršitvami javnega reda in miru? Ali takih prestopki naraščajo? Jih povzročajo mladoletniki?

— Lani smo obravnavali 190 primerov pretepotov ter držnega in surovega vedenja. V večini primerov storilci teh prestopov niso mladoletniki, temveč ljudje od 20. — 35. leta, od katerih sta dve tretjini doma s semiškega konca.

— Sliši se, da ima nekaj mlajših občanov doma orožje, a neprijavljeno. Kako je s tem?

— Na področju med Dobljčani in Mirno goro je še iz vojnih časov ostalo nekaj orožja. Ljudje ga najdejo, z njim streljajo v gozdovih in hodijo na divji lov. Mislim, da ne gre za večje število občanov, ki bi imeli doma neprijavljeno orožje, pač pa je res, da smo lani zaradi tega kaznovali 22 ljudi, med katerimi je bil tudi en mladoletnik.

— Kateri prekrški vam delajo največ preglavic?

— Najtežje je z alkoholiki; med njimi so moški in ženske. Kazen navadno nič ne zaleže, na zdravilne ne bočje itj. itd. Problem alkoholikov bi morali v naši družbi enotno rešiti, ker smo proti temu zlu sedaj tako rekoč brez moči.

Prizadevni sevniški pionirji so tople aprilske dneve porabili za to, da so lepo uredili park okrog nove šole. Pred kratkim so dobili v svoje učilnice tudi zvočnike, da sedaj tudi ni treba več pošiljati običajnih krožnic po razredih, ko vse to opravijo s pomočjo moderne tehnike. Učenci delajo tudi v različnih krožkih, med katerimi je treba omeniti predvsem baletnega, za katerega prihaja učitelj celo iz Zagreba. Na sliki so učenci pred osnovno šolo, ko so svinčnike zamenjali z lopatami in se pridno lotili dela. (Foto: M. L.)

So krivi neustrezni učni programi?

Šolniki trebanjske občine so predlagali, naj bi njihovo stališče glede učnih programov posredovali preko sindikata pristojnim republiškim organom

Zelo zaskrbljujoč je podatek, da v trebanjski občini le 45 odst. otrok konča v 8 letih 8 razredov osnovne šole, s podaljšanim šolanjem pa 60 odstotkov. Ker se pri zaposlovanju nanovo zahteva vsaj osnovnošolska izobrazba, pomeni, da velik odstotek otrok nima niti možnosti za delo kot nekvalificiran delavec, kaj šele, da bi študiral naprej.

Ob različnih priložnostih je mogoče slišati pripombe šolnikov na račun učnega programa, ki je po njihovih trditvah za povprečnega učenca

preobsežen. Nekateri celo zatrjujejo, da je zaradi tega nivo znanja šolarjev pade; vsi pa menijo, da z vpeljavo novih predmetov zmanjkuje časa za utrjevanje najvažnejših predmetov, ki tvorijo osnovno znanje, ki ga mora učenec prinesiti iz šole. Obzorje učenca se z dodatnimi predmeti in razširjenim programom sicer širi, vendar je njihovo znanje preplitvo in neutrjeno. Praktiki se tudi pritožujejo, da tisti, ki sprejemajo učne programe, ne upoštevajo njihovih pripomb in priporočil, kar velja tudi za sestavljalce učbenikov.

Zato je na pobudo šolnikov občinski sindikalni svet sklenil posredovati njihova stališča republiškim sindikatu in sekretariatu za šolstvo. V ta namen bodo v bližnji prihodnosti organizirali sestanke izvršnih odborov vseh treh sindikalnih podružnic, v Trebnjem, Mirni in Mokronogu, na katerih bodo sestavili zahteve oziroma priporočila. Pri tem

bo potrebno dobro proučiti tudi učne metode, strokovno usposobljenost učiteljev in materialno stanje šolstva, da bi se čimbolj približali resnici in tako omogočili odpraviti prave vzroke zaskrbljujočega stanja.

Črnomelj: več zdravstvenih predavanj

V okviru svetovnega dneva zdravja, dneva RK in pred krvodajalsko akcijo organizirata občinski odbor RK Črnomelj in domača delavska univerza s sodelovanjem zdravstvenega doma več predavanj v prvi polovici maja. Teme predavanj bodo prilagojene željam občanov po krajevnih središčih in mladine po šolah, kjer bodo predavanja organizirana. Za prebivalce Črnomlja bo predavanje v prosvetnem domu. Točne datume in uro predavanj bodo organizatorji sporočili pravočasno.

K. W.

»Klobčič« v Ajdovcu

Po nekaj letih premora je kulturno-prosvetno delo v Ajdovcu znova zaživelo: 30. aprila so mladi Ajdovčani v šoli zaigrali Budakovo komedijo Klobčič. Pred leti so v Ajdovcu, kljub temu da nimajo primerne dvoranice, veliko igrali. Uprizoritev Klobčiča, ki so ga na dan premiere dvakrat ponovili, pa kaže, da se je tudi v tem kraju led odtajal. Zaigrali so kar v šolskem razredu, ki so ga spretno preuredili v dvoranico. Za majhno število gledalcev, ki jih je vsakokrat razred lahko sprejel, je bila igra veliko doživetje: stik z gledalci so igralci dobili tudi s pomočjo scene, ki je domača, in igre, ki so ji posvetili veliko priprav. Enajst nastopajočih je pod vodstvom učiteljice Jožice Grumove uspešno prebrodilo zastoj v kulturno-prosvetnem delu na vasi. Igralci bodo v kratkem šli gostovat.

Kulturno-prosvetna družina v Ajdovcu kaže veliko voljo domačinov do živahnega dela, čeprav imajo zanj silno slabe pogoje. Vrli Ajdovčani so vredni vse pohvale.

Nagrada za najlepše urejene krške domove

Turistično društvo v Krškem namerava razpisati tekmovanje občanov v TURISTIČNEM TEDNU, da bi tako spodbudilo prebivalstvo k večji skrbi za čistočo in urejenost krajev. Lastniki hiš z najlepše urejenim okoljem bodo nagrajeni. Turistični delavci pričakujejo množičen odziv občanov ob tako zastavljeni akciji.

Sevnica: lepo vreme — veliko prireditev

Prvomajski prazniki so v sevniški občini minili v pravem prazničnem razpoloženju, saj je bilo vreme prirediteljem zelo naklonjeno. Na sevniškem gradu je bila odprta nova restavracija, v Boštanju, Krmelju, na Bianci in v Gabrijelah so imeli veselice, na Bučki pa so slavili 40-letnico ustanovitve gasilskega društva.

Mladina se je izkazala

Mladinci in mladinke so se tako v Črnomlju kot v vseh drugih krajih v občini res izkazali ob zadnjih volitvah. Povsod so lepo okrasili volišča z zastavami, ovetjem in zelenjem, kar je veliko pripomoglo k slavnostnemu vzdušju.

PRED PODPISOM POGODB V KRŠKI OBČINI

Prednost imajo šole in ceste

V petih letih bodo delovne organizacije v Krškem zbrale 700.000.000 Sdin za skupne potrebe občanov

Do 15. maja bodo delovne organizacije občine Krško podpisale pogodbe o združenju sredstev za skupne potrebe občanov. Program in vrstni red teh potreb vsi že poznajo in z njim soglašajo. Direktorji podjetij, predstavniki samoupravnih organov in sindikalnih podružnic so na sestanku, ki ga je sklical predsednik občinske skupščine, pozdravili takšen način zbiranja denarja v občinah. To stekanje v skupno blagajno bo trajalo pet let. Prispevek se bo določal po dveh merilih. Vsako podjetje bo vplačevalo odstotke od bruto osebnih dohodkov. Čim višje bo povprečje osebnih dohodkov na zaposlenega,

tem višji bo odstotek za prispevek. Lestvica je torej progresivna.

Razen tega odstotka naj bi delovne organizacije prispevale tudi po 5% od skladov. Ta odstotek se ne spreminja in je enak za vse.

Če ocenjujemo priliv tega denarja po osebnih dohodkih in skladih v letu 1966, potem bi se zbralo na leto okoli 140.000.000 Sdin. V petih letih bi ta vsota narasla na 700 milijonov Sdin. Prednost pri uporabi zbranih sredstev bodo imeli izdatki za šole in ceste. S takšnim prioritarnim redom se strinjajo tudi predstavniki gospodarstva.

Zdaj bodo vsaj vedeli, kakšne obveznosti imajo za pet

let naprej. Program izgradnje šolskih, komunalnih in drugih objektov bodo lahko še sproti dopolnjevali. Občinska skupščina bo imela v prihodnje mnogo lažje delo, saj bo za nameravane investicije lahko najela pri banki kredit. Namesto v treh letih bo marsikaj dokončala v enem letu, ker bo zagotovo vedela, odkod se bo stekal denar za vračilo posojila.

Veselje v Šentvidu

Brežičani so prvega maja množično obiskali Šentvid nad Catežem. Že pred vojno so na ta praznik zahajali tja, zdaj pa vsako leto obnavljajo tradicionalni izlet, če jim je le vreme naklonjeno.

nega smo poskušali že lani, ko smo za sodelovanje prosili predstavnike nekaterih fakultet, vendar pa nam taka oblika sodelovanja ni uspela. Menim tudi, da bodo študentje maturantom lahko povedali lahko več zlasti o študentskem življenju v Ljubljani in o problemih, ki se jim porajajo ob študiju in delu v organizacijah.

Zdi se mi, da bi študentje lahko večkrat poskrbeli za razne oblike sodelovanja z gimnazijci — seveda tudi gimnazijci ne bi smeli biti pasivni. Nad vse koristna oblika spoznavanja in seznanjanja s problemi pri študiju bi bili gotovo tako imenovani spoznavni večeri.

Iniciativa Kluba dolenskih študentov je zdelala v črno. Dasiravno bodo maturantje iz razgovorov z njimi izvedeli za vrsto težav in problemov pri študiju, jim bo to lahko v Ljubljani le koristilo pri vključevanju v visokošolski študij. Z medsebojnim sodelovanjem bodo velik del težav lahko rešili že pred prihodom v predavalnice.

S. SPLIHAL

svoje otroke »spraviti skozi gimnazijce«.

Iniciativno študentov vsekakor pozdravljam, saj je še precej dijakov, ki o svojem študiju ne vedo skoraj nič ali pa se zanj sploh ne niso odločili. Osebnostno upam, da v Ljubljani ne bom imel večjih težav, pri študiju pa mi bo po mojem mnenju koristila filozofija, pri kateri smo se (kdor je imel voljo) naučili intenzivno misliti, ter matematika in fizika.

ZDRAVKO BUDNA: »Z maturo imam precej težav, saj se je treba učiti čisto drugače kot sicer. Maturitetno nalogo sem že končal, za študij pa se še nisem odločil. Po mojem mnenju je med letošnjimi maturanti še okrog polovica neopredeljenih dijakov. Kar se študija tiče, vem le to, da ne bom šel na medicino...«

Pogovor s študenti bo prav gotovo koristil nam vsem, saj je v Ljubljani povsem drugače kot na gimnaziji tako glede študija kot štipendiranja, stanovanj in drugih študentskih težav, zanje sploh še ne vemo. Zdaj se nam

sicer zdi, da je zaključni izpit zadnja velika ovira, vendar je študij za večino izmed nas tako rekoč španska vas.

TONE SPORAR: »Precej si belimo glave s tem, kako bo potekalo spravevanje pri zaključnem izpitu, medtem ko o študiju na fakultetah ne vemo skoraj nič. Doslej so bili maturanti vsa leta prepuščeni sami sebi in svoji iznajdljivosti in je torej hvalevredna pobuda novomeških študentov, da nam pri odločitvi priskočijo na pomoč. Zase menim, da bom izbiral predvsem med študijem kemije in prava.«

Bojim se, da se v gimnaziji nismo naučili toliko, da bi lahko brez skrbi odšli na univerzo. To je seveda le moje mišljenje, saj o stanju na fakultetah ne vem skoraj nič. Zdi se mi le, da nam bo pri vključevanju v visokošolski način študija največ koristila filozofija.

Prof. VELJKO TROHA, ravnatelj gimnazije: »Pobudo študentskega kluba vsekakor pozdravljamo. Nekaj podob-

DOLENJEC V PARIZU?

Da! Zakaj pa ne?

Varčeval je za potovanje pri

DOLENJSKI BANKI IN HRANILNICI v Novem mestu

ali pri njenih poslovnih enotah v Krškem, Metliki in Trebnjem!

Hranilno knjižico DBH lahko dobite tudi pri vseh poštah v občinah Novo mesto, Krško, Metlika in Trebnjel

Valvasor o gradovih v dolini Krke

DRAŠKOVEC

Kje stoji grad Draškovec. Pri gradu je prijeten gozdiček. Kdo je bil prej lastnik gradu. V bližini gradu stoji neka pristava.

Draškowitz je grad na Dolenjskem ali v Slovenski marki, ki ga v kranjskem jeziku imenujejo Draškovec. Grad stoji ob Ljubljani deset, od Novega mesta dve miljii, na lepem ravnem polju v bližini reke Krke. Graščina ima lepe njive in travnike in nadvse ljubek in čeden gozdiček, v katerem ljubko prepeva in muzicira veliko število ptic.

Od kod ima grad ime, tega ne vemo. Morda ga je nekoč sezidal kak Draškowitz in mu dal svoje ime.

Kolikor nam je znano, je bila graščina nekoč last gospodov pl. Lamberg, pred kratkim pa last gospoda Wolfa Karla pl. Jurčiča, ki jo je prepustil svojemu gospodu sinu, gospodu Frideriku pl. Jurčiču, ta pa je še danes njena lastnik.

Prav blizu gradu stoji pristava, ki nosi enako ime, namreč Draškovec, spada pa k gospostvu Otočec, čigar lastnik je gospod Wolf Jakob Sonce.

(Grad Draškovec, ki je danes popolnoma v razvalinah, je stal približno 2 km severozahodno od Sentjerneja.)

AUSTINI IN PRIKOLICE IMV so bili na razstavnem prostoru v halli II najbolj zanimivi izdelki za obiskovalce. Tudi strah, da austinov ne bo moč popravljati doma je odveč, saj se 15. maja prične v IMV tečaj za mehanike IMV servisov, ki jih ima novomeška tovarna v vseh večjih krajih naše države (Foto: M. Moškon)

OBISK NA TRETJEM MEDNARODNEM SALONU V BEOGRADU

IMV zdaj enakopraven partner

V nedeljo popoldne, 5 minut pred drugo uro, je po dvoranah beograjskega sejma spet zadonelo oglušujoče tuljenje, ki je od trenutka do trenutka naraslo. Vse sto motornih kočij v vseh pravih različnih barvah se je tako poslavljalo od svojih obdonovalcev in naznanjalo konec salonske sejmice na sotočju Save in Donave.

Beograjski avtomobilski salon je eden izmed osmih znanih evropskih azstav te vrste in postaja bolj zanimiv tudi za tujce, saj je letos na njem razstavljalo kar 154 tujih proizvajalcev motornih vozil in opreme zanje iz Avstrije, Belgije, Češkoslovaške, Danske, Velike Britanije, Ho-

landske, Francije, Indije, Italije, Izraela, Japonske, Madžarske, Nemške demokratične republike, Nemške zvezne republike, Združenih držav Amerike, Sovjetske zveze, Švice in Švedske. Seveda vsi ti razstavljavci niso pokazali kaj prida novega, saj skoraj vsa ta vozila že več ali manj poznamo tudi z naših cest.

Res pravo presenečenje za vse je pripravila samo novomeška IMV, kjer so svoje novo štiritaktno vozilo vse do sejma skrbno pripravljali in skrivali. Tako je izbra vozil IMV dobila izpopolnjevanje. Tudi tisti, ki so imeli do sedaj pripombe glede dvo-taktnega DKW motorja (ki ga bodo tudi v bodoče še vgrajevali v IMV vozila), bodo zdaj prav gotovo zadovoljni s prikupnim kombijem in njegovim štiritaktnim 1622-kubičnim motorjem BMC (British Motor Corporation).

Originalna (do zdaj edina pri nas) IMV konstrukcija podvozja in karoserije, ki je od 1960 prestala kar lepo preizkušnjo, bo z novim motorjem iz BMC serije »B« 62 KM lahko še uspešneje konkurirala podobnim vozilom drugih tovarn.

Za širši krog potrošnikov pa je bil na sejmu še bolj privlačen pester izbor IMV turističnih prikolic, ki so letos dostopljive tudi za dinarje. S prikolicami, ki so jih mnogi smatrali za nekakšno zasnovo rešitve, pa se je IMV po dvoletni provalovni krepko uveljavila na zahodnem tržišču. Najnovejša prikolica Adria 305 ima tri ležišča in jo lahko vlečejo že avtomobilji z vsaj 850 kubičnim motorjem. Stane pa manj kot milijon dinarjev!

Dobro pripravljena tiskovna konferenca, kjer so novinarji zvedeli precej novega o proizvodnih načrtih IMV, javna seja delavskega sveta, s katero so popelnili dvoletna IMV vozila za 10 odstotkov, in skupni nastop angleškega

koncerna in novomeške tovarne je vsem veljalo. Torej se nekakšna skromna obrtna delavnica izpod Gorjančev le ne bo dala kar tako odrinuti od mize! Priznanje, ki ga prizadevali in investirali niso dolga leta dočkali doma, so morali prineseti in to prav Anglički, ki so po svetu še vedno znani kot najboljši konstruktorji avtomobilskih motorjev.

Ko so novinarji revije »Avto« na sejmu intervjuvali uglednega gosta Novomeščanov, genialnega angleškega inženirja Aleca Isinghama, je na vprašanje o deležu pri konstrukciji novega IMV 1000 B odgovoril takole:

»Večino dela so opravili naši strokovnjaki. Če BMC je sodelovalo je šest ljudi. Menim, da je konstrukcija zelo uspešna!»

IMV je nastopila tokrat na treh razstavnih prostorih: v halli II, kjer je zasedla ves nivo S (za prihodnje leto so si že zagotovili vso halo III ob vhodu na sejmišče, kjer je letos razstavljala ZASTAVA iz Kragujevca), v halli I, kjer so pokazali priznana vozila BMC (Austin, Morris in MG) in na odprtem prostoru s svojo mehanizirano pralnico za avtomobile.

Kupci so se mimo prikolic in novega IMV 1000 B še posebej zanimali za odlični Austin 1100, ki je prav ta čas »slager« v Beogradu, kot so povedali predstavniki novomeške tovarne.

Vsi drugi načrti obet tovarna so ostali do nadaljnjega še za zaprtimi vrati konferenčnih prostorov. Brez dvoma pa lahko pričakujemo na prihodnjem beograjskem salonu še večja presenečenja IMV-BMC!

M. MOSKON

Polž ubijalec

Na nekem posestvu v bližini Pinerola v Franciji se je pripetila nenavadna nesreča. Polž, ki se je premikal po električnem vodu, ki je napajal vodno črpalno blazinje-ga vodnjaka, je povzročil kratak stik. Prav v tem trenutku se je pri vodnjaku napajalo šest bikov. Ti so zaradi udara takoj poginili.

Peš v Rim

Peš v Rim se je odpravil iz španskega mesta Burgesa 36-letni Manuel Varela, verški fanatik, ki je s 35 kilogramov težim križem na rami med Kočevjem in Ribnico z dne 23. aprila še enkrat izvedel prehod hlače ob nenadnem srečanju s takole zverino...

Prvi jugoslovanski naftovod

Kmalu bo Jugoslavija dobila svoj prvi naftovod, ki bo povezoval reko Sava in rafinerijo v Sisku. In pa se bo razvejal v dva kraka, eden bo šel v Bosanski Brod in Pančevo, drugi pa v Botovo blizu madžarske meje.

Predvideno je, da bo do konca 1968. leta zgrajen naftovod Reka-Sisak, kasneje pa bi zgradili odcep od Siska do Bosanskega Broda in tranzitni krak Sisak-Botovo; skupna dolžina bo znašala nad 420 kilometrov. Če se bo pokazalo, da je naftovod ekonomsko upravičljiv, bi ga podaljšali do Pančeva oziroma do nove rafinerije, ki jo moramo zgraditi do 1969. Računamo, da se bo ta rafinerija bolj opirala na nafto iz Vojvodine in tisto, ki jo bomo po Donavi uvozili skozi Džerdap.

Primer čevra prvega jugoslovanskega naftovoda bo znašal okoli 13 milijonov ton nafte na leto. Za to količino tekočega zlata bi porabili samo za nakup vagonov — cistem blizu 850 milijonov novih dinarjev (ali 85 milijard starih dinarjev).

TUDI ZA POTREBE DRUGIH DEŽEL

Čevra so predlagali tudi drugo traso za prihodnji naftovod, so jugoslovanski strokovnjaki sprejeli to varianto, ker je najbolj ekonomična. Prihodnja podzemljiska pot nafte od Reke do Si-

ska in dalje do Bosanskega Broda in Pančeva predstavlja najkrajšo mednarodno naftovodsko morjem

Domoljaska zanimivost

Milica, uslužbenec skupščine Crnomelj, je že tretji leti odkril novo naravo: v parku na obrobju mesta je našel občinski odpadni iz zidu zdelo iz drevo. Večkrat je rastne rastline opazoval, in kratkim pa je pokazal tudi drugim. Zato je že tako, da se ga domoljaska zanimivost ogleda.

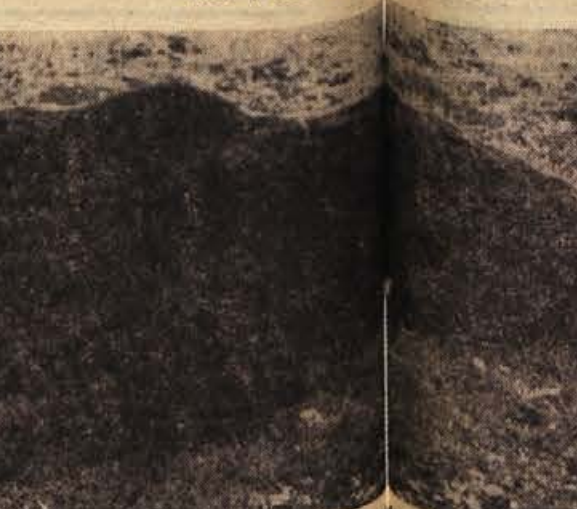
Dovnik se je odvil z nuno

35-letni kmetijski delavec Edmund Kurth iz Milavca (Wisconsin, ZDA) je poročil z nekdanjo ljubljeno. Poročil ju je ljubljenski dovoznik Edmund, ki je zdaj prolektor v srednji soli.

NE V DOMOV BREZ PAVLICE

12. APRILA LETOS JE POLOŽEN temeljni kamen za 250 kg težkega kosmatinca, ki ga bodo v prihodnje poostri na štiri ure in več.

FOTOGRAFIJA SKORAJ 300 KG TEŽKEGA KOSMATINCA, ki jo je našel v prihodnje poostri na štiri ure in več. Fotografiral tudi naš sodolavec Cveto Kržišnik, ki je bil ob nenadnem srečanju s takole zverino...

in napravami za predelavo nafte v notranosti kakor tudi do plovne reke Save. Ta jadranski magistralni naftovod bi lahko uporabljale tudi druge podonavske in srednjeevropske države, predvsem pa Madžarska. Trasa naftovoda Reka — Sisak — Botovo je dolga okoli 300 kilometrov; to pa je hkrati najkrajša zveza Madžarske z morjem. Razen tega se kakšnih deset kilometrov od Botova nahaja madžarski naftovod Nagykanizsa — Budimpešta.

POTREBE PO NAFTI

Zgraditev jadranskega magistralnega naftovoda je odločilnega pomena za prihodnji razvoj jugoslovanske industrije nafte, še posebno pa za zagotovitev cenene in urnega transporta tekočega zlata, ki prihaja iz čezmorskih dežel. Nagli razvoj prometa in vse večja motorizacija sta nas prisilila, da upoštevamo tudi domačo proizvodnjo. V preteklem letu smo na primer uvozili okoli 1,1 milijona ton surove nafte iz Sovjetske zveze, Alžira, ZAR, Venuele, Iraka in nekaterih drugih dežel.

V 1970. letu, kakor predvidevajo jugoslovanski načrtovanci, bo morala proizvodnja nafte iz domačih virov doseči okoli tri in pol milijona ton. Istočasno pa računamo, da bodo potrebe po nafti gotovo dvakrat večje, zato jo bomo morali še kar naprej uvažati.

Zato se nam je tudi vrnilo vprašanje ekonomskega in cenenskega prevoza nafte. To vprašanje pa lahko reši samo zgraditev naftovoda od jadranskega morja do domačih rafinerij v kontinentalnem delu dežele.

D. Radovanović

SKRBE ZA TELESNO VZGOJO OTROK — NEKDAJ

Zaradi telovadbe - šolski zapor

V starih društvenih arhivih smo našli zanimivo dokumentacijo, kako so se starši pred 50 leti v Ribnici prizadevali za razvoj telesne rasti doraščajočih otrok. V arhivu je takole zapisano:

»Slavni c.k. okrajni šolski svet v Kočevju (8. marca 1914. leta).

Podpisani starši šoloobveznih otrok v trgu Ribnica so na svojo dogovornost sami pošiljali svoje otroke k telovadnim uram v telovadnico telovadnega društva »Sokole« v Ribnici. Šolsko vodstvo pa je poset telovadnih ur prepevaldo in je otroke celo kaznovalo na ta način, da so dobili slab red v navstnosti ter po dve uri zapora z grozno, da se v prihodnje poostri na štiri ure in več.

Ker nameravamo svoje otroke zopet pošiljati k telovadnim uram iz ozirov na njihovo telesno zdravje in prospanje, smo novič obrnili do dveh šolskih vodstev v Ribnici prošnje, naj bi se nameravani potuk v telovadbi otrok dovolili tudi od šolske oblasti. Pri tem nas je vodila misel, da imamo kot priznani starši svojih otrok vendarle pravico razpolagati z otroci v njihovih izvenšolskih urah.»

Kot je razvidno iz dokumentov sta obe šolski vodstvi telovadbo znova prepovedali in celo dejali, da bodo v primeru, če bi se učenci vendarle udeleževali telovadbe pri Sokolu, najstrožje postopali. To je razvidno iz dokumenta, ki je vezan na novo pritožbo staršev. Pa še nekaj navedkov iz te pritožbe:

»Visoki c.k. deželni svet v Ljubljani (18. marca 1914. leta).

Ivan Arko, posestnik in tajnik posejilnice v Ribnici in tovariš vlagano nastopno pritožbo zoper odlok c.k. okrajnega šolskega sveta v Kočevju z dne 12. marca 1914. št. 820: ... Šolska vodstva v Ribnici, kakor tudi c.k. okrajni šolski svet v Kočevju poset telovadnih ur v izvenšolskem času našim šoloobveznim otrokom prepovedujejo, opirajoč se pri tem na neki, nam neznan normalni razpis c.k. deželnega šolskega sveta v Ljubljani z dne 30. 7. 1910, št. 4952. Ta normalni razpis najbrž ni nikjer v veljavi, kakor je v Ribnici, ker nam je znano, da šoloobvezni otroci v d ugleh večjih krajih na Kranjskem neovi-

POD POKROVITELJSTVOM DOLENJSKEGA LISTA bodo v tork zvečer v Lamutovem razstavišču v Kostanjevici odprli razstavo avstrijskih umetnikov slikarja Wernerja Berga in kiparja Othmarja Jaindla. Otvoritveno besedo bo spregovoril znanstveni sodelavec SAZU dr. Emilijan Cevc, glasbeni recital pa bo izvedla Tatjana Bučar. — Na sliki: O. JAINDL — SKULPTURA

Se da staranje zavreti? Nauk najstarejšega človeka

Pot v visoko starost

Znano je na primer, da so veliki ljudje imeli čas za neko svojo mojstrovino, čeprav so bili stransko zaposleni. Za Napoleona vemo, da je neverjetno užival v popravilju pahilač in puščice, za Churchilla, da se je ukvarjal s slikarstvom, za velikega učenjaka Einsteina pa, da je zelo rad igral na gosli.

Dr. Aslanova pravi, da celo svetovna zdravstvena organizacija priporoča, naj vsakdo po svojih možnostih razvija neko svojo ustvarjalno dejavnost do najvišje starosti, kajti podaljševanje delavnosti resnično podaljšuje življenje.

Turizem potrebuje pomoč starejših

Tudi pri nas v Jugoslaviji je znano, da si nekaterih mojstrskih obrti, na primer zlatarske, filigranske, veziljske in podobnih ne moremo zamisliti brez mojstrov, katerih izdelki so toliko bolj kvalitetni, čim starejši so. Oni ne poznajo nikakršnega roka za pokojniško dobo, ker jih ni mogoče nadomestiti, razen tega jim je njihovo delo postalo že prava strast.

V deželah, kjer je mnogo tujih turistov, upokojenci in drugi stari ljudje vstopajo veliko dežev v svoj žep, za kar se morajo zahvaliti svojemu konjčku, ki jih sili, da izdelujejo originalne lesene spominčke iz školjk, tkanin, železa in podobnega. Take mojstrovine so postale že sestavni del turističnega gospodarstva, kar je treba samo podpirati in ceniti posebno v mednarodnem letu turizma.

Ta pogovor daje vrsto misli o tem, kaj je treba delati na stare dni, tedaj, ko se nič ne dela, kakor ljudje navadno govorijo. Ljudje v letih lahko postanejo turisti, če imajo za to možnost, da potujejo, da spodbujajo mlade k izletom, k planinstvu in podobnemu. Najslabše je, kadar se star človek prežgodaj zamota v »penzionistovski plahot« in preživlja dneve s starčevsko kapico na glavi, ker se je že sprijaznil z usodo.

To je izkušnja tega inštituta, v katerega se tako težko pride.

Zdravljenje prezgodnje starosti

Način zdravljenja prezgodnje starosti v inštitutu prof. Aslanove stoji v glavnem na njenem zdravilu »Gerovital H-3«, ki ga izdeluje romunska farmacevtska industrija. To zdravilo je že zdravilno izven poskusnega razdobja, samo se že splošno rabi v ambulantah in na klinikah ne samo v Romuniji, marveč tudi v drugih deželah. Zdravniki različno sodijo o tem zdravilu, celo v sami Romuniji.

Glavno je, pravi dr. Aslanova, da zdravilo ni nikomur škodilo. Ali ne učinkuje zaradi alergičnosti bolnikov in podobnega ali pa bolniku pomaga. »Gerovital H-3« ni čudežno zdravilo — poudarja — in temu podobna mnenja lahko povzročijo samo zmede. Drži samo to, da nikomur ne škoduje, kdor ni alergičen na to zdravilo; v večini primerov pa se izkaže njegova učinkovitost v tem, da prerodi organizem. Vendar pa zdravljenje lahko traja celo 15 let...

To pa pomeni, da je treba biti potrpežljiv, kadar gre za ohranjanje; zdravljenje lastnega telesa z »Gerovitalom« ne sme potekati brez zdravniškega nadzorstva.

Splošno učinkovanje in mednarodno priznanje

Izkušnje tega inštituta so pokazale, da to zdravilo odlično pomaga pri zdravljenju prezgodnje starosti in da odstranjuje mnoge znake staranja. Učinkuje na arteriosklerozo, astmo in Parkinsonovo bolezen; ozdravlja hušje primere reumatizma, epilepsijo, degeneracijska obolenja kože, posebno ekceme, pospešuje zaraščanje zlomljenih kosti in podobno.

Uporaba tega zdravila je združena z občutljivostjo posameznih bolnikov in zahteva dolgotrajno uporabo. Poleg tega je zdravilo sorazmerno drago; v posameznih primerih je potrebno uporabiti celo nad sto injekcij. Vendar pa jugoslovanska farmacevtska industrija izdeluje podobno zdravilo na podlagi prokaina, ki lahko učinkovito nadomestila to zdravilo, če ga seveda priporoči zdravnik.

Pred kratkim je neki newyorški časopis objavil zelo pozitivno oceno dela inštituta in o učinku »Gerovitala H-3«, ki je v glavnem sestavljen na podlagi 2-odst. prokaina. Vendar je važno, kako z njim zdravimo. Ko je leta 1956 dr. Aslanova govorila v Karlsruhe na mednarodnem zborovanju zdravnikov o svojem zdravilu, so jo vsi poslušali z nezaupanjem. Toda že 1960 so v New Yorku natisnili knjižico o načinu zdravljenja v romunskem inštitutu za geriatrijo. Dr. Aslanova je doslej obiskala ZDA, Latinsko Ameriko, ZSSR, nekatere zahodnoafriške in druge dežele, kjer je imela predavanja o svojem inštitutu.

Navade najstarejšega človeka na svetu

Čevra ni v neposredni zvezi s tem pogovorom, je vseeno zanimivo zvedeti, kako živi najstarejši človek na svetu in ali njegov način življenja potrjuje znanstvene nasvete gerontologov, da bi dolgo živeli.

Za najstarejšega človeka na svetu velja sovjetski državljan iz Aserbejdžana, Siral Mislimov. Sedaj je star že čez 160 let, kar pomeni, da je prekoratil biološko mejo življenja in da je hkrati s tem potrdil znanstvene domneve o dolgotrajnem življenju. O njem smo lani v našem listu obširno poročali.

Stanovanjsko in komunalno podjetje Brežice

SEFA tehničnega sektorja podjetja Pogojji: strokovna izobrazba gradbenega tehničarja z najmanj 5 let prakse v nizkih in visokih gradnjah. Osebnih dohodkov po pravilnici o delitvi osebnega dohodka, stanovanje ni na razpolago. Prijave z opisom dosežanih službovanj sprejemamo do 15. maja 1967.

V Strugah bi radi boljše trgovino

Prebivalci Strug v kočevski občini že dolgo časa na zborih volivcev živo razpravljajo o svoji trgovini. Sedanja poslovalnica »Jelka« trgovskega podjetja TABOR iz Grosupljega je že preveč zastarela, da bi bila primerna za današnji čas. Poslovodja Pavle Suštar (vidite ga na gornji sliki) je povedal tako:

— Na mesec imamo povprečno 4,2 milijona Sdin prometa. Prostor je dovolj velik, le oprema je zastarela. Letos je v načrtu nakup nove opreme, ki bo veljala okoli 2 milijona Sdin. Prihodnje leto pa bi radi v sodelovanju s KGP Kočevje in s krajevno skupnostjo Struge preuredili stavbo, v kateri je naša poslovalnica. Trgovino bi začasno preselili drugam in naš lokal preuredili. Denar za to bi prispevalo naše trgovsko podjetje. Krajevna skupnost pa bi v sodelovanju s KGP Kočevje uredila v nadstropju družbene prostore, ker teh zdaj v Strugah nimamo.

Oficirji iz Cerkelj so obiskali Krmelj

30. aprila je skupina starešin iz garnizije Cerkije obiskala Krmelj in si s predstavniki Metalne ogledala podjetje ter imela športno srečanje v streljanju, šahu in kuglanju. Podjetje je gostom razkazal direktor Ivan Senčar, ki je pred dobrimi desetimi leti v Cerkijah služil vojaški rok; prijateljski stiki invirajo še iz tega časa. Gostje so zmagali v šahu z rezultatom 7:3, v streljanju s prednostjo 112 krogov, o kuglanju pa so zmagali domačini, ki so podrli 52 kegjev več. Pred športnim srečanjem so si izmenjali tudi poklone in diplome v spomin na srečanje ter se dogovorili za povratno srečanje v Cerkijah 28. maja. M. J.

Pomagali so sovaščani

Tonetu Maroltu iz Stranske vasi, ki namerava zidati hišo, bodo temelj prostovoljno izkopal mladinci vaškega akcija. Mladinci so enkrat že delali, v kratkem pa bodo spet šli pomagat sovaščanu.

Lovci v turističnem letu

V mednarodnem turističnem letu si vse lovske družine v občini Krško prizadevajo, da bi privabile v svoja lovišča čimveč tujcev. Z denarjem, ki bi na ta način napolnil društvene blagajne, nameravajo povečati število divjadi. Že lani je stalež divjadi ugodno narastel, kljub temu pa bomo zmanjševali odstrel srn in zajcev, dokler se spet ne razmnože.

Javna tehnična na Velikem Kamnu propada

Nekdanja kmetijska zadruga na Velikem Kamnu je za javno tehnično, ki jo je zgradila ob pomoči vaščanov, porabila precej družbenih sredstev. Takrat nihče še pomislil ni, da bo tehnična obstojna na propad. Prav to pa se bo z njo zgodilo, če je ne bodo popravili.

Ko se je KZ Veliki Kamen združila s KZ Brestanica, je ta prevzela tudi javno tehnično. KZ Brestanica se je nato združila s krškim Agrokombinom, tehnično pa je v dokaj slabem stanju prevzelo krško komunalno podjetje, vendar zanjo sploh ne skrbi. Tehnično naj bi zdaj prevzela senovska krajevna skupnost, ki pa je brez sredstev in tehnične ne bi mogla popraviti.

Zaradi take malomarnosti morajo vaščani, ki so večinoma poljedelci, vinogradniki in živinorejci, voziti svoje pridelke na tehtanje v Brestanico ali Krško, živino pa celó v Kostanjevico. Vaščani so že večkrat na zborih volivcev zahtevali, naj dnjo tehnično raje v zasebno last, kot da propada.

K. R.

V soboto 29. aprila so bile pred nekaterimi kočevskimi trgovinami spet vrste, predvsem pred mesnicami (glej sliko), »Sadjem in zelenjavo« in mlekarne. Tudi v prehrambenih trgovinah je bil velik promet, saj se je bilo treba založiti za praznike z živili in pijačo kar za dva ali celo tri dni (Foto: Primc)

V NOVEM MESTU PREDLAGAJO, NAJ BI SE LETOS UVEDLI

pristojbine za parkiranje

Cuvajsko službo, ki bi pobirala pristojbine, namerava krajevna skupnost nastaviti v sodelovanju s komunalnim podjetjem — Danes o načrtih krajevne skupnosti v letu 1967

Svet novomeške krajevne skupnosti bo na današnji seji obravnaval delovni in denarni načrt skupnosti za leto 1967, ekonomsko analizo za novo šolo in statutarne spremembe ter imenoval socialno zdravstveno komisijo.

V sodelovanju s komunalnim podjetjem in občini si bo krajevna skupnost prizadevala napeljati vodovod z Ragovalke ceste v Novem mestu v Ragovo, podaljšati vodovod v Smilhetu — tu so med drugim že začeli kopati jarke za cevovod — ter urediti studenec in poglobiti odtok na Skrjančah.

V Novem mestu bi tudi vsem asfaltirali Ovelbarjevo ulico od delavske restavracije do gostišča na Bregu in uredili študijsko knjižnico. Letos nameravajo v Novem mestu temeljito urediti tudi parkirišča in v sodelovanju s komunalnim podjetjem nastaviti čuvajsko službo za pobiranje pristojbin (parkirnin).

Delovna skupnost osnovne šole VINICA pri Črnomlju razpisuje delovno mesto HIŠNIKA

Kandidati naj vložijo prošnje v 15 dneh po razpisu.

V Loki smo počastili 1. maj

Množične organizacije v Loki so v počastitev 1. maja organizirale sprevod z godbo od Rašice do Loke. Potem je železničarska godba iz Zidanega mostu igrala v parku pri Domu počitka. Tudi Lokoški trg je bil za 1. maj lepo urejen, saj so po vsej vasi plapolale zastave.

Uspela akademija v Črnomlju

V okviru prvomajskih proslav in v počastitev obletnice ustanovitve OP je bila v Črnomlju 27. aprila svečana akademija. Po uvodnem govoru Jožeta Kolenca, predsednika občinskega sindikalnega sveta, je nastopil »Semiški okteta« pod vodstvom Franca Zupančiča. Gimnazijska mladina pa je nato v besedi in pesmi prikazala težko pot, ki jo je prehodil delavski razred. Besedilo je priredil sodnik Janez Kramarič, režirala pa je prof. Darka Cop. V drugem delu programa je Silvo Mihelič pripeljal na oder glasovno zelo ubran instrumentalni sekstet; kot solisti so nastopili posamezni trobentači, pela pa je Sonja Ivanič. Da je bil program pester in kvaliteten, je kazalo navdušenje v dvorani, saj so gledalci vse nastopajoče nagradili z burnim ploskanjem.

KAMILO WEISS

Spet so dobili manj za mleko

V Ortneku in Nemški vasi bodo dobili manj za mleko, ker niso oddajali kvalitetnega

Veterinarski inšpektor občinske skupščine Ribnica je pri pregledu mleka 14. aprila ugotovil, da v zbiralnicah mleka v Nemški vasi in Ortneku ni bilo oddano dovolj dobro mleko. Preiskava je pokazala, da mleko ne odgovarja zahtevam odloka o premijah za mleko. Zato bodo dobili zasebni prodajalci za 15 din po 20 Sdin pri litru mleka manj.

V Nemški vasi se je zgodilo že drugič, da ljudje niso oddali kvalitetnega mleka. Prvi primer se je zgodil decembra lani. Januarja, februarja in marca inšpektor mleka ni pregledoval, ker je bil stari odlok o premiji razveljavljen, novi pa je začel veljati šele v zadnjih dneh marca.

18. aprila je inšpektor pregledal nekaj hlevov in molžo.

Nekaterim gospodarstvom je nato izdal odločbo o odstranitvi pomanjkljivosti v hlevih. Pregledal je tudi vzorce mleka vsakega posameznega prinašalca.

Podobni pregledi hlevov in mleka bodo tudi v bodoče. Ze prvi letošnji so bili koristni, saj se pri naslednjih konec aprila ni zgodilo, da bi kdo oddal v zbiralnici neprijetno mleko.

OB POMANJKANJU NAČRTOV

Boljši (nezanesljiv) spomin kot nič

Doklej bo Novo mesto brez katastra podzemnih naprav?

Do zdaj se v Novem mestu še ni zgodilo, da bi postavili hišo na kanal, vodovod, telefonski ali električni kabel, ker so ljudje dobrega spomina vedno vedeli, kje so podzemne komunalne naprave. Kazali pa so le približno, zato so šle večkrat ure in ure in celo dnevi, da so jih našli in se jih pri določanju prostorov za nove stavbe izognili. Do zdaj je šlo, doklej tako, pa nihče ne ve. Spomin le ni vedno zanesljiv.

Zaradi pomanjkanja načrtov tistih komunalnih naprav, ki so pod zemljo, je moralo Podjetje za stanovanjsko gospodarstvo in urejanje naselij pred oddajo lokacije graditelju že večkrat klicati na pomoč dober spomin, da kasneje hiša ni zrasla nad vodovodom ali kakšno drugo komunalno napravo, ki se od zunaj ne vidi.

Po načrtih podzemnih komunalnih naprav se da prostor za hišo veliko prej in neprimerno natančneje izbrati kot po spominu, zlasti še, ker je podzemnih kablov, kanalov in vodovodov čedalje več, spomin pa ni vedno zanesljiv. Dokler tleh načrtov ni, je spomin, četudi je nezanesljiv, le boljši kot nič. Toda v tem ni rešitve in bi se pač moral najti denar ne le za načrte, marveč za kata-

ster podzemnih naprav.

Pomanjkanje omenjenih načrtov tepe sicer komunalna podjetja, ki si ob iskanju okvar na napravah in nezanesljivem iskanju dostikrat nakopljejo velike stroške ob že tako nemajhnih stroških za redno vzdrževanje naprav.

Za izdelavo katastra podzemnih naprav je torej več interesentov, ki skrbijo za komunalno ureditev Novega mesta, zato je treba že začete priprave pospešiti.

Program trebanjskega krajevnega praznika

15. maja bo praznovala krajevna skupnost Trebnje krajevni praznik, posvečen dnevu napada »ankarjeve brigade, ki je v skopu 15. divizije na ta dan pred 23 leti osvobodila Trebnje. Na predvečer tega dneva bo mladinski aktiv priredil ob tabornem ognju razgovor z borci NOB, na sam praznik pa bo popoldne tekmovanje strelcev in odbojgarsko srečanje reprezentanc Novega mesta in Trebnjega. Zvečer bo svečana akademija, na kateri bodo nastopili pionirji osnovne šole in varovanci otroškega vrta, zatem zbor harmonikarjev, trebanjska godba na pihala pa po imela krajši koncert.

Ekskurzija v arboretum

Hortikulturno društvo v Novem mestu bo priredilo v nedeljo, 14. maja, enodnevno ekskurzijo v arboretum Volčji potok. Ogledali si bodo tudi nekatere vrtnarske, sadjarške in parkovne zanimivosti v Ljubljani in okolici. Cena izleta bo 1900 Sdin. Število udeležencev je omejeno, zato se prijavite čimprej, najkasneje pa do sobote, 6. maja. Prijave z akontacijo 1000 Sdin sprejema CVETLICARNA na Glavnem trgu. Odhod avtobusa z avtobusne postaje ob 7. uri zjutraj, povratek proti večeru.

Vabljeni tudi nečlan!

Sadike so pripravljene za prodajo

V toplih gredah na Catežu imajo pripravljenih na stotine sadik paradiznika, paprike in drugih vrtnin. Prodaja se je zaradi izredno mrzlega vremena zavlekla.

Pod steklom rastlinjaka se bohotno razcvetajo prekrasni nageljni. Dobili so jih iz Danske. Ni še dolgo tega, kar so posadili v rastlinjak »vidke nageljčkov« s Kanadskih otokov. Tudi ta sorta je nova in je do sedaj še nisimo gojili.

Začeti, čeprav še ni denarja

Organi samoupravljanja delovnih organizacij v občini in izven nje so že odobrili 109 milijonov Sdin prispevka za modernizacijo ceste Trebnje—Mokronog

Na zadnjem sestanku odbora za modernizacijo ceste Trebnje—Mokronog, ki je bil pred dnevi v Trebnjem, so udeleženci sklenili, da je treba pospešeno nadaljevati priprave za gradnjo in začetki delom, čeprav še ni zagotovljenega dovolj denarja. Republiški cestni sklad je zaenkrat odobril precej manj denarja, kot je odbor sprva računal: le 75 milijonov Sdin; pripravljen pa je kasneje prevzeti plačevanje kredita, če bi občini uspelo dobiti premostitveni kredit pri bankah.

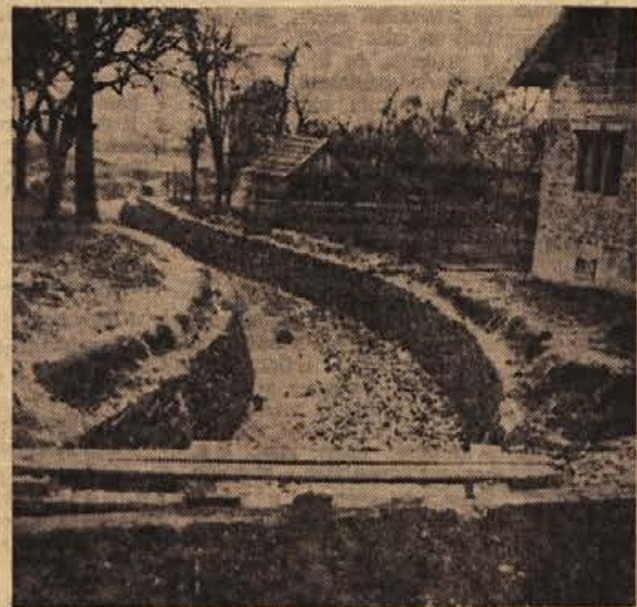
Kako potrebna je modernizacija ceste za gospodarstvo in prebivalce Mirenske doline, je dokazal tudi zelo dober odziv delovnih organizacij, ki naj bi skupno prispevale 128 milijonov Sdin. Do sedaj so njihovi organi samoupravljanja že sprejeli sklepe za prispevek v skupnem znesku 109 milijonov

Pred prazniki malo stalnih gostov

Pred prazniki so bile Cateške Toplice slabo zasedene. Med stalnimi gosti je bilo 16 inozemcev in 15 domačinov zavarovancev. Vse goste so 27. aprila povabili na koncert, ki ga je imel harmonikarski orkester iz Šentvida v viteški dvorani brežiškega gradu.

starih dinarjev, v kratkem pa bodo sklenili tudi potrebne pogodbe o prispevku. Člani odbora so priporočali razpis licitacije za izvajalce gradbenih del, da bodo tako zbrani denar kar najhitreje obrnili. Na seji odbora so sklenili, naj bi cesto začeli

graditi od Starega trga proti Mirni, prednost pri asfaltiranju pa naj bi imel tudi en kilometer asfaltne prevleke v samem Mokronogu. Prebivalci tega kraja pa se bodo morali odločiti, kateri odseki imajo prednost pri modernizaciji.

Potok Pšehnik, ki teče skozi Dolenjo vas, dobiva urejeno strugo. Regulacijo je prevzela Vodna skupnost Dolenjske. (Foto: J. Tepev)

Ribničani nočejo v draga stanovanja

Graditi bo treba tudi cenejša stanovanja — Stanovanjskemu podjetju predlagano, naj vrne preveč vplačano najemnino

Na zadnji seji za stanovanjske zadeve pri občinski skupščini Ribnica so razpravljali tudi o pritožbi hišnega sveta blokovi JLA. Hišni svet se je namreč pritožil, da so plačevali stanovalci od avgusta 1965 do 1. januarja letos višjo najemnino (oziroma akontacijo najemnine), kot bi jo morali, če bi upoštevali zvezne in republiške predpise. Svet je proučil predpise in njihova tolmačenja ter nato predlagal Stanovanjsko-komunalnemu podjetju, naj vrne preveč vplačano najemnino oziroma naj jo začne obračunavati s 1. ma-

jem pri pobiranju najemnine. Svet je nadalje ugotovil, da nekatera podjetja še vedno razdele ves denar, kar ga imajo za gradnjo stanovanj, kot posojilo članom svojih kolektivov. To pa ni v skladu s sklepom, ki so ga sprejele delovne organizacije in drugi organi na posvetu okoli novega leta. Takrat so namreč sklenili, da bodo denar, ko bo v delovnih organizacijah na razpolago za gradnjo stanovanj, združili in ga uporabili pri Kredithi banki. Ta denar bi bil zbran pri Stanovanjskem podjetju. Del bi ga porabili za dajanje

posojil zasebnim graditeljem, preostali del pa za gradnjo družbenih stanovanj. S takim načinom zbiranja denarja bi zagotovili največ denarja za gradnjo stanovanj, hkrati pa bi lahko zagotovili stanovanja tudi za posameznike, ki ne morejo sami graditi, in za člane kolektivov (na primer šole), ki nimajo denarja za gradnjo stanovanj.

Vendar pa so na seji sveta poudarili, da bi se delovni kolektivi lažje odločili za združevanje denarja, če bi jim Stanovanjsko podjetje predložilo načrt gradnje cenejših stanovanj. Predvsem bi bilo treba graditi taka stanovanja, ki bi omogočala še nadaljnjo uporabo pohištva in ostale opreme, ki jo posilici stanovanj že imajo. Vedno pogosteje se namreč dogaja, da se ljudje z manjšimi osebnimi dohodki nočejo vseliti v nova stanovanja, ker so draga.

Obrtno kovinsko podjetje v Dobovi prevzema naročila za ogromne kovinske konstrukcije iz vse države. Na sliki: Franc Kežman in Edvard Pungartnik pri varjenju ogrodja za sušilnico, ki ga izdelujejo za Strojno kovinsko industrijsko podjetje SKIP iz Ljubljane.

Foto: Teppey

SZDL v Loki je bila uspešna

Pri skupščinskih volitvah 23. aprila so na vseh voliščih v Loki, Celovniku, Žirovnici, Radežu in Račici že med 11. in 12. uro dopoldne končali volitve z visokim odstotkom udeležbe.

Zasluge za tako uspešno opravljeno delo gre v prvi vrsti osnovni organizaciji ZZB v Loki, SZDL ter mladini, ki je opravljala na voliščih kurirske naloge.

Zanimivo je tudi to, da je v gorskem naselju Radežu ob 6.30 čakalo pred voliščem 12 občanov, da bi prvi opravili svojo državljansko dolžnost. S. Sk.

Žužemberk: spet so začeli kopati

Ko so pred slabimi štirimi leti kopali jarke za vodovod tudi na desnem bregu v Žužemberku in podaljšali vodovodno napeljavo, ki je bila na novem bregu zgrajena že 1960. leta, ni bilo mogoče prepričati prebivalcev predela Ilovca, da bi tudi oni prispevali in tako prišli do vode. Končno pa so le uvideli, kaj pomeni tekoča voda v hiši, zato so se pred nekaj dnevi sami lotili kopanja jarkov. Obetajo si, da bo voda kmalu pritekala po ceveh tudi do njih.

6. maja prva seja nove skupščine v Metliki

Za v soboto, 6. maja, je v Metliki sklicana prva seja novoizvoljene občinske skupščine. Občinski zbor in zbor delovnih skupnosti bosta na ločenih sejah opravila formalnosti ob sestavi nove skupščine, nato pa bosta na skupni seji izvolila predsednika in podpredsednika občinske skupščine ter člane komisije za volitve in imenovanja.

Seminar za člane DS

12. in 13. maja bo v Ribnici dvodnevni seminar za novoizvoljene člane delavskih svetov, vodilne uslužbenice in sekretarje osnovnih organizacij ZK. Vodila ga bosta Stane Kranjc, član IK CK ZKS in na visoki šoli za politične vede, ter Tomaž Cerne, znani politični delavec. Seminar bo organizirala delavska univerza.

Lep izlet mladine iz Topliške doline

Mladina iz osnovnih šol Dol. Toplice, Soteska, Poljane in Gor. Sušice je v počastitev obletnice ustanovitve OF priredila skupen izlet. Ogledali so si novomeški muzej, nato pa še muzejsko zbirko v Dolenjskih Toplicah, kjer so zbrani dokumenti in predmeti iz NOB za vsako vas posebej. Po ogledu muzejev so si šolarji ogledali film Kekec v topliškem Prosvetnem domu.

Zaloge le kopnijo

Trenutno ima opekarna v Prelesju še 600.000 kosov neprodane zidne opeke, kar je skoraj polovico manj, kot je imela pozimi. Ceno je znižala na 37 Sdin, začasno pa je ustavila tudi proizvodnjo. Ker prihaja gradbena sezona, bo Gradbeno opekarsko podjetje z Mirne, kamor spada tudi opekarna, zaposlilo del ljudi v gradbeništvu in jih po potrebi spet poslalo v opekarno. Trenutno dela v opekarni še 20 ljudi.

Zahvala učiteljem z Velikega Gabra

V Vel. Gabru so nam na vodstvu krajevne organizacije SZDL povedali, bi brez sodelovanja šolnikov težko tako uspešno izpeljali nedeljske volitve, zato so jih sklenili javno pohvaliti. Kot smo obveščeni, so se šolniki v tej akciji izkazali tudi v drugih predelih trebanjske občine, predvsem na območju Trebnega in Mokronoga.

Kaj je s šentjanskim vodovodom?

Vodovod dela prebivalcem Šentjanža že vrsto let težave. Zgrajen je bil leta 1931, med vojno pa je bil močno poškodovan, tako da so ga morali vaščani s prostovoljnimi delom popraviti. Za vodovod je najprej skrbel vodovodna zadruga, po osvoboditvi pa sta z njim gospodarili dve komunalni podjetji po

vrsti. Pobirali so vodarino, vodovoda pa niso popravljali. Obe podjetji sta bili razpuščeni in obakrat je bila vodarina izgubljena.

Vodovod je prevzela KZ Šentjanž, ki se je najprej preosnovala v KZ Tržišče—Šentjanž in nato v KZ Krmelj. Tudi tokrat je bila zadruga razpuščena. Večji del vodarine je bil izgubljen, vodovod pa je na javni dražbi kupil Kmetijski kombinat iz Sevnice. KK Sevnica zahteva za vodovod 1.900.000 Sdin, da bi ga prepustil vaščanom Šentjanža.

Uporabniki vodovoda se sprašujejo, zakaj morajo plačevati za vodovod, ki so ga sami zgradili, da bi ga lahko še naprej vzdrževali. Če sami ne bodo skrbeli zanj, pa se utegne zgoditi, da bodo ostali brez vode, tako kot so preteklo zimo. Pokvarjeni vodovod so tudi tokrat popravili s prostovoljnimi delom.

S SEJE OBČINSKE SKUPŠČINE V KOČEVJU

Rinža poplavi tudi brez vzroka

Zgradb, odpornih proti potresu, v Kočevju praktično ni — Priznanje Zidarju za požrtvovalno delo ob lanskim poplavi

Na podlagi analize ogroženosti po naravnih in drugih hudih nesrečah je občinska skupščina Kočevje sprejela na zadnji seji načrt varstva pred temi nesrečami.

Analiza je pokazala, da Kočevje in druga naselja v občini lahko ogroze: poplave, požari, potresi, prometne in rudniške nesreče ter epidemije in množične zastrupitve.

Poplave bi nastale predvsem zaradi naraščanja Rinže, ki je muhasta voda in poplavi včasih (na primer

leta 1963), tudi če ni bilo dolgotrajnejših padavin, hitre otopitve snega itd. Včasih je torej vzrok poplav Rinže nepojasnjen. Poplava Rinže v mestu najbolj prizadete podjetja in ostale zgradbe ob Reški cesti, Trg 3. oktobra, del Podgorske ulice, okolico nove osnovne šole, doma telesne kulture in športnega parka, tržnico, del Kidričeve ulice, podjetje Avto, stari del kemične tovarne, del Trga svobode in ostale zgradbe ob Rinži. Raven tega pogosto poplavlja Kolpa, ogrožena pa

so tudi Struge in nekatere vasi ob požiralnikih Rinže.

Območje občine leži na ozemlju šeste potresne stopnje, kar pomeni, da ne more priti do hujšega potresa. Če pa bi do njega prišlo, bi bilo najbolj prizadeto Kočevje, kjer je največ prebivalcev, ni pa skoro nobene zgradbe, ki bi bila odporna proti potresu (izjeme so četrta stolpnica in stolpiči v Pogorski ulici).

Na seji so poudarili, da je bila poplava lani decembra preizkušnja dela organov za varstvo pred nesrečami, ki je pokazala, da so občinski štab in štabi v nekaterih podjetjih (Zidar, LHK, Rudnik) dobro delali; ponekod (ITAS, Trikon) pa štabi oziroma odgovorni predstavniki podjetij niso izpolnjevali navodil občinskega štaba, ko je voda vedno bolj naraščala, pa so zahtevali od njega pomoč. Skupščina je tudi sklenila dati priznanje za požrtvovalno delo ob tej poplavi ekipi SGP Zidar in še posebno Francu Bojcu ter Brunu Cigliču.

Mirna peč:

Preseliti najbolj ogrožen razred

Na krajevnem uradu v Mirni peči so izpraznili še en prostor za učilnico osnovne

šole. Vanjo naj bi se preselil razred, ki je v propadajočem šolskem poslopju najbolj

ogrožen. Tak razred pa bodo težko izbrali, saj je vseh 408 učencev, ki obiskujejo šolo v Mirni peči, precej enako ogroženo. Slabe učilnice pa niso edina značilnost te šole. Tudi prostora primanjkuje. Tako so morali po eno učilnico urediti v krajevnem uradu in točilnici nekdanje gostilne, ki so jo zaradi neustreznih pogojev zaprli. Očitno tako stanje še ni dovolj zaskrbelo tistih, ki so odgovorni za razvoj in nemoteno delo šolstva v občini. Bo treba mar počakati, da se bo stara šola sesula in pokopala pod se mlada življenja?

Krško: še 300 milijonov za šolo

V občini Krško čaka na ureditev in sodobnejšo opremo 13 osnovnih šol. Največji znesek bo potreben za Krško na desnem in na levem bregu Save. Takoj za Krškimi sledijo šole v Leskovcu, na Senovem in na Rački. Manjše investicije so predvidene še v

Kostanjevici, v Velikem Trnu, Černi vasi, Podbočju, Brezjah, na Velikem Podlogu, Zdolah in v Dolenji vasi. Skupna vsota presega 300 milijonov Sdin. Šole bodo v razdobjih petih let prišle postopoma vse na vrsto, če bodo delovne organizacije soglasno sprejele obveznosti zanje.

Mokronog: obrnilo se je na bolje

Nekaj časa je bil pripravljani odbor za proslavo 25-letnice ustanovitve Gubčeve brigade kar zaskrbljen nad obotavljanjem Mokronožanov, ki se niso složno lotili priprav za gradnjo spomenika in ureditev njegove okolice. Vendar se je že obrnilo na bolje in delo na gradu vidno napreduje. 12. aprila so si ogledali mesto spomenika arhitekt E. Mihevc, ki je izdelal osnutek spomenika, arh. Kopač, zastopnik Zavoda za spomeniško varstvo, in Franc Kreše-Coban, direktor Muzeja revolucije v Ljubljani. Strinjali so se s tem, da je najboljšje mesto za postavitve spomenika na mokronoškem gradu.

1 N DIN

ZA UREDITEV KETTEJEVE SOBE NA PREMUI IN ZA NJEGOV KIP V ILIRSKI BISTRICI

Akciji za obnovo Finžgarjeve domačije so se pridružili še podjetni Primorci ter začeli s »Kettejevimi dinarjem«, ki ga objavljamo, zbirati sredstva za ureditev Kettejeve sobe na Premui in za njegov kip v Ilirski Bistrici. Na šole v novomeški občini so poslali snopiče listkov, kri gredo kar dobro v prodajo, saj pesnika, ki je svoje najlepše pesmi napisal prav v Novem mestu, pozna domala vsak učenec. Lepo bi bilo, ko bi v Kettejevi sobi na Premui visela umetniška slika Novega mesta.

DROBNE S SENOVEGA

VOLITEV V DELAVSKI SVET RUDNIKA in v svete enot se je udeležilo 87 odstotkov vseh zaposlenih, 12 se jih je vzdrgalo, drugi pa so bili opravičeno odsotni zaradi bolezni in dopustov.

NOVA STANOVANJA ZA SENOVSKE UCITELJE so sredi preteklega tedna tehnično prevzeli. Novozgrajena stanovanja je prevzela posebna občinska komisija, ki bo izdala dovoljenja za uporabo.

GRADBENA STROJA ob kopalnem bazenu na Senovem bo vsaj pred sezono treba umakniti. Za dva meseca stoji tam in kljubuje vremenu, začela sta rjaveti, lastnika pa ni od nikoder.

PROSTOVOLJNI GASILCI na Malem Kanju gradijo svoj gasilski dom. Letos bodo dogradili 10 metrov visok stolp.

Kočevje: tri najboljša mesta

Letošnje pionirsko šahovsko prvenstvo Slovenije za posameznike v Ljubljani je bilo nedvomno do- slej najmočnejše. V finalu se je 16 najboljših pionirjev pomerilo za naslov republiškega prvaka. Ker na tekmovalje niso prišli zastopniki iz najbolj oddaljenih krajev Slovenije, so prosta mesta zasedli

mladi šahisti iz Ljubljane in Kočevja. Ljubljanski pionirji so bili prepričani o popolnem uspehu, a so se krepko usteli: kočevski šahisti so jim prekržali račune in vse kaže, da Ljubljancem ne bo- do spet kmažu zasedli slovenskega pionirskega šahovskega prestola.

divnik (Ljubljana), 13. Špegl (So- stanj), 14. Kos (Ljubljana), 15. Trop (Vuznica), 16. Hribernik (Prevalje). IVE STANIČ

Vovk (Kočevje) in Banda (Brežice) med zmagovalci

Na pionirskem šahovskem prvenstvu Slovenije so se v skupini sta- rejših pionirjev odlično uveljavili igralci iz dolejnjsko-spodnjeoposav- sких mest: Maks Vovk iz Kočevja je z 10 točkami in pol zasedel 1.-2. mesto, Banda iz Brežice je bil z 8 in pol 3. oziroma 4., Pod- koritnik (Kočevje) pa s 7 točkami 5.-8. Jerančič iz Novega mesta je bil s 4 točkami in pol dvanajsti. IVE STANIČ

Sevnica: ustanovljena mladinska planinska komisija

Upravni odbor Planinskega društva Lisca je na pedavni seji v Tončkovem domu na Lisici razpravljal o gospodar- ski in izletniški dejavnosti društva. Sprejel je program dela markacijske komisije, hkrati pa imenoval tudi mla- dinsko komisijo, ki jo se- stavljajo: Elica Pečnik, učiteljica iz Boštanca, Marjanca Udovč, učiteljica iz Sevnice, in Pavlica Lisec, zaposlena v konfekciji Lisca. V zadnjih dveh letih je mladinska sek- cija slabo delala, zato ji je treba v prihodnje posvetiti več pozornosti.

Zmagalo je kegljaško društvo iz Sevnice

V počastitev prvega maja je sev- niški občinski sindikalni svet orga- niziral kegljaški turnir. Prvo me- sto je doseglo kegljaško društvo iz Sevnice, za katerega so nastopili: Kopa, Kolar, Švab, Radej, Cigler in Barovič. Skupaj so podri 424 kegljev. Drugo mesto je doseglo moštvo sindikalne podružnice iz Koptarne s 371 podrtimi keglji, tretje MPZ (334), četrto Metaina - Krmelj (333), peto Svoboda - Krmelj (316) in šesto gasilsko dru- štvo Sevnica (260). Prve tri ekipe so prejele diplome. J. BLAS

RIBIŠKI KOTIČEK

Ribiška sezona odprta

1. maja so uradno od- pri ribiško letno sezono. S tem dnem so pričeli loviti plemenite ribe, postavi in ščuke. Lepo vreme je priva- bilo k zgornjemu toku Krke večko domačih in tujih ri- bičev. Lov je bil precej us- pešen, ribiči pa so zadovoljni zapuščali zeleno Krko. Letos je Krka v zgornjem toku pre- cej bogata rib, zato priča- kujejo, da jo bodo ribiči še pogosteje obiskovali.

Ribiška tekmovalna

Novomeška ribiška dru- žina bo 7. maja zjutraj prire- dila tradicionalno tekmoval- ne svojih članov v Dolnj- sčih Toplicah. Lovna mesta ob potoku Sušici bodo žre- bali. Udelor bo v določenem času udjel največ rib, bo pre- jel darilo, najboljši pa se bo- do udeležili meddružinskega tekmovalja, ki bo predvido-

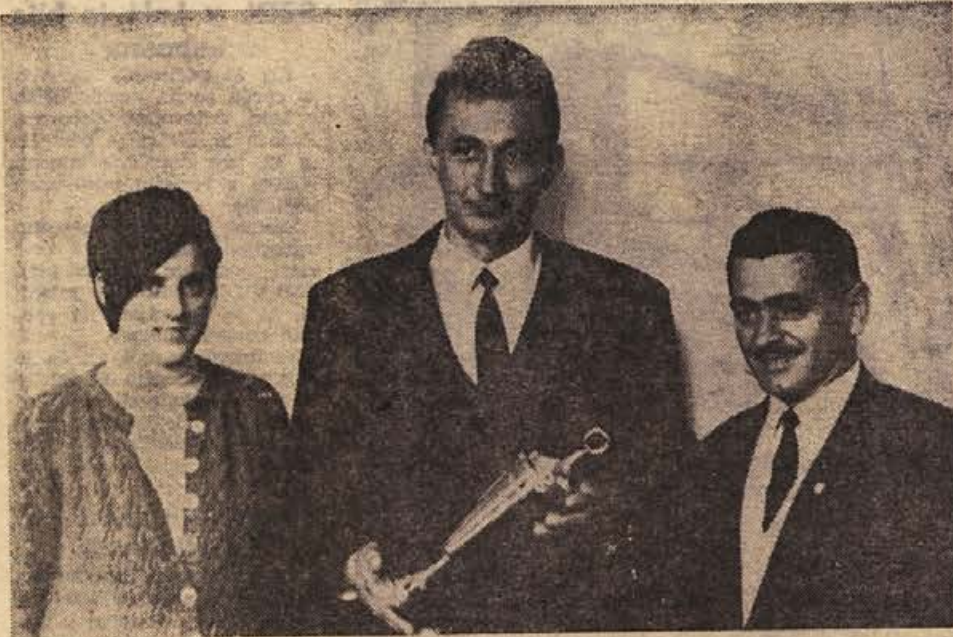
ma 21. ma' v Gradcu, kjer bodo lovili v Lahinji. Tekmo- vanje bo organizirala novo- meška Zveza ribiških družin. Sportni ribiči se za tekmoval- nje precej zanimajo.

Sodelovanje med ribiči

Pred kratkim je skup- na članov novomeške ribiške družine pomagala brestani- škim ribičem pri odlovu krapov v ribnikih. Novome- ščani, ki imajo priprave za takšne posege, so se radi od- zvali vabilu, ribiška družina Brestanica pa se jim je za to pomoč pisмено zahvalila in jih povabila k tesnejšemu so- delovanju. To je primer za zgled ribiškim družinam, ki niso najbolje sodelovale med seboj.

Ribiči povečujejo ribji zarod

Ribiški družini iz Brestani- ce in Kostanjevca na Krki letos nadaljujeta viaganje rib- jega zaroda v reko Krko in v ribnik v Brestanici. Priza- devali si bosta, da bo čimprej dokončan tudi ribnik ob Zdoiški cesti.

IZBRALI STE JIH: Katjo Močnik, Marjana Špilarja in Franca Babiča za najboljše športnike Dolenjske v lanskem letu. — Na sliki: nagrajenci ob podelitvi priznanj Dolenjskega lista (Foto: M. Moškon)

POKAL DOLENJSKEGA LISTA DOBIL MARJAN ŠPILAR

Nagrade najboljšim športnikom

27. aprila popoldne je v Krškem v imenu Dolenjskega lista glavni urednik Tone Gošnik izročil trem najbolj- šim športnikom Dolenjske v letu 1966 pokal in praktična darila. V naši anketi so zbrali največ glasov bralcev atlet Marjan Špilar iz Novega mesta, speedway dirkač Franc Babič iz Krškega in atletinja Katja Močnik iz Prečine pri Novem mestu.

Skrumni slovesnosti v ho- telu Sremič so prisostvovali tudi sekretar občinske kon- ference SZDL Peter Marko- vič, znani športni pedagog in republiški ljudski poslanec prof. Jože Glonar, predsednik AMD Krško Mirko Zagar in podpredsednik ADM Krško Cvetko Bevk.

Vsem trem zmagovalcem smo ob tej priložnosti zasta- vilili tudi troje vprašanj:

1. Najlepši spomin na športno kariero?
2. Občutki ob tekmovalju?
3. Osebn želja v športnem življenju?

Franc Babič je odgovo- ril takole:

1. Ko sem jeseni 1962 v Krškem prvič postal državni prvak.
2. Čisto vlegma nisem! Kadar so važna tekmovalja, zjutraj bolj slabo spim.
3. Da bi se uvrstil med pave tri Jugoslovane!

Katja Močnik:

1. Ko sem v slovenski re- prezentanci v Meranu (Itali- ja) dosegla osebni rekord 61,3 sek. na 400 metrov in bila 5. v skupnem plasmaju.
2. Veseli me, če zmagam. V Sloveniji nimam treme, saj sem vedno prva, drugje pa potem, ko se ugrejem, tudi ne več.
3. Da bi letos tekla pod 59 sek na 400 metrov, kar bi bil nov slovenski rekord za mladinke!

Marjan Špilar, ki je do- bil pokal Dolenjskega lista za najboljšega športnika Do- lenjske 1966, pa je povedal takole:

1. Jeseni 1964 na olimpij-

skem mitingu v Rimu. Ta- krat celo noč nisem spal, ker sem imel 38 stopinj vročine. Naslednji dan sem metal kopje s svetovnim rekorder- jem Lívorum (Italija), Sid- lor in drugim evropskimi asi. Premagal sem Lívora in postavil slovenski rekord 73,01 metra, ki še danes drži.

2. Ves trud pri treningu je poplačan z zadovoljstvom na tekmovalju. Ob uspehu sem neverjetno srečen.

3. Želim še dolgo metati kopje, saj mi pomeni to tudi rekreacijo in ohranitev te- lesnih moči. Postaviti želim nov državni rekord ali pa se vsaj približati sedanjemu!

m.

Brežice: Pohvala Rdečemu križu

Konec aprila je bil v Bre- žicah zbor občinskega odbora Rdečega križa. Odsotni so bi- li samo trije delegati. Že to kaže, s kakšno resnostjo so se člani lotevali vseh nalog v obdobju med dvema obraču- noma. Pohvalo so dobile vse organizacije v občini, ki so poskušale kar najbolj izpe- ljati akcije in ki so s preda-

vanji širile zdravstveno pro- sveto med ljudmi.

Novi odbor se bo sestel še ta teden in izvolil predsedni- ka. Sprejel bo tudi delovni načrt.

Občnega zbora RK v Breži- cah se je udeležil tudi pred- sednik glavnega odbora Rde- čega križa Slovenije Ivo Taj- dič. Z zbora so poslali po- zdrave dolgoletnemu zasluž- nemu predsedniku nadzorne- ga odbora Franju Vadnjalu iz Dobove. Tovarš Vadnjal je star 85 let in žal ni mogel priti na občni zbor.

Razširjajte domači pokrajinski tednik DOLENJSKI LISTI!

Dr. Minka Maležič:

Higiena v življenju žene

Zena, ki je že nekajkrat splavila in želi donositi svoje- ga otroka, naj gre takoj, ko zanosi, k zdravniku za ženske bolezni in ta ji bo lahko v ve- čini primerov pomagal, da bo donosila in rodila za življenje sposobnega in zdravega otroka.

Znaki grozečega splava

Najprej žena začuti nekako težo v trebuhu, tišči jo nav- zdol, boli jo križ, pogostoma mora na vodo, iz nožnice se prične počejati najprej rjav- kasta tekočina, kasneje pa tudi sveža kri. Sedaj dobi močnej- še bolečine, ki so podobne po- padkom pri porodu. — Včasih pa splav nastane zelo naglo; po nekaj minutnih močnih bo- lečinah ali pa tudi brez njih prične žena krvaveti; krvavi- tev je lahko zelo huda in smr- tno nevarna.

V nobenem primeru ne sme žena ob splavu čakati doma, češ saj bo že prenehalo teči! Vedno mora poiskati pomoč pri zdravniku in zdravljenje mora biti dokončno v bolniš- nici za ženske bolezni.

Izzvani splav je tisti splav, ki ga namerno izgovemo, ker žena noče ali pa ne more no- siti in roditi. Tak splav je lah- ko dovoljen, lahko pa je nedo- voljen. Dovoljeni splavi se pri- nas vrše v bolnišnicah na gine- koloških oddelkih, opravlja jih praviloma zdravnik ginekolog. Poprej pa je potrebno, da žena odide na komisijo za dovolje- vanje umetnega splava s proš- njo, v kateri pove, zakaj želi splav. Splav se izvrši zaradi bolezni žene, iz pravnih vzro- kov, lahko pa tudi zaradi tež- kih osebnih ali družinskih razmer, ko bi žena ne mogla

roditi in vzdrževati in vzgajati svojega otroka.

Nedovoljen pa je splav te- daj, če žena noče biti noseča in sama odpravi ali da odpra- viti plod. Po našem kazenskem zakoniku je kaznovan vsakdo, ki tak splav začne ali ga do- konča, nikdar pa ne more biti kaznovana žena, ki je splavila. Zato naj žena, če se je že od- ločila za splavitev nosečnosti, tega ne skriva in naj si vedno poišče pomoč v bolnišnici.

Posledice splava

Najprej bi rada povedala, da zaradi splavov (nedovoljenih pa tudi dovoljenih) samo v Sloveniji letno izgubimo več deset tisočev življenj. Iz vseh teh splavov bi lahko nastali novi zdravi delovni ljudje.

Pri vsakem splavu pa je v nevarnosti tudi zdravje in vča-

4 sih celo življenje žene (in to tudi pri strokovno izvršenem splavu, ki ga naredi specialist ginekolog v bolnišnici).

Maternico namreč obkroža- jo važni organi; črevo, sečni mehur, velike žile, trebušna mrena. Vsi ti se lahko pri spla- vu poškodujejo. Splav se vrši v temi maternične votline, ste- na maternice je zaradi noseč- nosti zmečča, dostop v mater- nico je zaprt in pred »čišče- njem« je treba maternico od- preti. Pri tem se lahko poško- duje tudi maternica sama. Po- leg poškodbe maternice in prej imenovanih organov nastanejo po splavu tudi vnetja mater- nice, materničnih vezl, jajce- vodov in drugih okolnih orga- nov. Zaradi vsega tega lahko ostane žena vse življenje bol- na, postane lahko tudi invalid in trajno nesposobna za delo. Ker so splavi često združeni z močnejšimi krvavitvami, ženo to zelo izčrpa in si po splavu le stežka opomore.

Ena najhujših posledic, ki nastanejo po splavu, je jalo-

vost žene (sterilnost). Najpo- gosteje postane žena jalova, če je prekinjena prva nosečnost. Po nekaterih statistikah dose- ga to število 40 odstotkov.

Omeniti je treba tudi psihič- ne posledice, ki jih mora zara- di splava nositi mnogo žena.

Rodi naj se le zaželen otrok

Vsem tem nevarnostim in posledicam se lahko izognemo s sodobnimi sredstvi za pre- prečevanje nezaželene noseč- nosti (kontracepcija). Dandanes je kontracepcija najbolj spre- jemljiv način za planiranje po- tomstva.

Že v zgodovini so si žene na najrazličnejše načine pomaga- le, da bi preprečile nosečnost. Nekateri so uporabljale list od zelja, prelit s posebno te- kočino, in so ga polagale pred maternično ustje, možje pa so uporabljali današnjemu kon- domu podobno vrečico, na- rejeno iz ribjega mehurja. Ta- ko stari Rimljani in Grki. Ka- ko pa mi danes?

Nepravilni prispevki za posekan les

Večkrat slišimo negodovane gozdnih posestnikov, češ da so prispevki za posekan les previsoki, da jih je vedno več ipd. Predvsem je bilo precej nejasnosti pri obračunavanju prispevkov za posekan les do uveljavitve novega zakona o gozdovih. Novi zakon o gozdovih je

izšel v Ur. listu SRS 31/65 4. novembra 1965, velja pa od 12. novembra istega leta dalje. Za ves les, posekan v letu 1965, ki je bil izmerjen — prevzet v letu 1966, plača lastnik samo prispevek za gozdni sklad, kakor je bilo to v veljavi pred novim zakonom. Odlok o obračunavanju biološke amortizacije gozdov velja od 3. decembra 1965, pravilnik o določitvi lesa za domačo uporabo in plačevanje stroškov v zvezi s tem pa velja na območju KGP Kočevje od 1. januarja 1966 dalje. Pravilnik je sprejel delovski svet podjetja.

Gozdni posestniki so za posekan les plačevali do 1. jan. 1966 le prispevek za gozdni sklad oziroma po 3. decembru 1965 prispevek za biološko amortizacijo. Po 1. januarju pa morajo razen tega plačevati še prispevek za usluge po 3000 starih dinarjev za kubični meter. KGP Kočevje je ta prispevek zaračunal tudi za les, ki je bil posekan in izmerjen še pred sprejetjem tega odloka. Julija 1965 je vihar na območju posestva podrl okrog 13.000 kub. metrov lesa. Podrti les so kmetje pospravljali in prodajali seveda še kasneje in od njega plačevali nepravilni prispevek za usluge po 30 ND za m³. KGP je prispevek obračunal pri lesu, ki ga je odkupil od lastnikov, zahteval pa ga je tudi za tisti les, ki so ga kmetje prodali mimo posestva ali porabili doma. Nedvomno so to precejšnja sredstva, ki jih bo moral KGP lastnikom lesa vrniti.

KGP Kočevje je prispevek obračunalo po »Pravilniku o določitvi količin lesa za domačo porabo lastnikov gozdov in za domačo lesno obrt lastnikov gozdov«. Pravilnik je pregledalo ustavno sodišče SRS in ugotovilo, da je le-ta v skladu z ustavo in zakoni, ne morejo pa ga uporabljati za nazaj, ker velja šele od 1. januarja 1966 dalje.

Mladi so ukradli avto

Domnevajo, da so hoteli pobegniti čez mejo — S seboj so imeli orožje — Ujeli so jih pri Vrhniki

Mlade prestopnike, ki so vzeli ponoči 20. aprila v Kočevju avto fiat 1300, so še isti dan popoldne prišli na vrhniškem klancu. Avto je dobil lastnik Martin Južnič iz Kočevja nazaj, a na njem je škoda za okoli 800 Ndin. Po nepotrjenih vesteh so bili mladinci oboroženi in so nameravali pobegniti čez mejo. V tej skupini sta bila oba mladoletnika, ki sta zagrešila v Kočevju že več vlomnih tatvin (o tem smo pisali v prejšnji številki našega lista) in mladinec L. Z., ki je tudi že star znanec varnostnih organov.

Nekaj pred begom te skupine se je zgodil tudi doslej še nepojasnjeni ponovni vlom v kočo Planinskega društva na Mestnem vrhu. Podrobneje bomo o zadevi pisali, ko bodo znani podatki uradne preiskave.

Rumeni fičko je pomagal 49-krat

Voznika Vlado Der in Ivan Zidarič sta v prazničnih dneh od sobote, 29. aprila, popoldne pa do 2. maja zvečer prevozila z rumenim fičkom »Pomoč — informacije« okoli 600 kilometrov po avtomobilski cesti od Bregane do Karteljevega. 49 voznikom sta pomagala iz zagate: največ je bilo okvar v električni napeljavi, bilo je nekaj preluknjanih zračnic in nekaterim je zakipela tudi voda. Medtem ko smo drugi praznovali, sta bila Vlado Der in Ivan Zidarič izmenoma po 13 ur, to je od 8. do 21. ure za volanom.

V »Gadovi peči« so se stekli

Dne 21. aprila so se v gostilni »Gadova peč« v Bršlinu stekli Branko, Franc in Rajko Brajdič. Pretep so izvali, ker so bili vinjeni.

RADIO BREŽICE

NEDELJA, 7. MAJA: 11.00 — Poročila — Naš uvodnik — Ta teden v Delavski enotnosti — Zdravstveno predavanje — Za naše kmetovalce: Jože Vovk, Spomladanski prehod na zeleno krmno zmanjšuje odstotek tošče v mleku — Dve melodiji v različnih izvedbah — Magnetofoonski zapis: V Busčič vasi sami gradijo vodovod — Pozor, nimas prednosti! — Obvestila, reklame in spored kinematografov. 12.15 — Občani čestitajo in pozdravljajo.

TOREK, 9. MAJA: 18.00—19.30 — Nove plošče Jugotona — Sportni komentar — Obvestila in pregled filmov — Mladinska oddaja: Pri mladih v garnizonu Cerklje — Glasbena oddaja: Iz diskoteke zbrateljev plošč tujih zabavnih ansamblov.

Razpisna komisija za razpis delovnega mesta pri

Delavsko-uslužbeni restavraciji Rudnik — Kočevje
razpisuje prosto delovno mesto

UPRAVNIKA DUR RUDNIK — KOČEVJE

Poleg splošnih pogojev morajo kandidati izpolnjevati tudi te-le pogoje:

1. kvalificiran gostinski delavec z 10 let prakse v gostinstvu, od tega najmanj 3 leta na vodilnem delovnem mestu;
2. delovno mesto ne zahteva polne (8-urne) dnevne zaposlitve;
3. stanovanje ni zagotovljeno.

Rok za sprejemanje prijav je 15. maj 1967. — Prijave z dokazili in življenjepisom sprejema Razpisna komisija Delavsko-uslužbene restavracije Rudnik — Kočevje.

Bogu in ljudem po volji. Mati zabičuje svojemu sinu, svoji hčerki, kako naj vedno roke »gor drži« in v oltar gleda, kaj delajo gospod. Bog ne da ozirati se po cerkvi! Otrok poslušaj lepe materine nauke, obeta in gotovo tudi sklepa v svojem nedolžnem srcu, da se bo ravnal po materinih besedah; ali če hočemo odkritosrčno govoriti, moramo reči, da včasih poslušaj, kakor pravijo, samo z enim ušesom; nehotoma mu misli uhajajo v stran, na posvetne stvari. Nove obleke se vesele, in »odpustka«, kateri ga čakajo, mu rojijo kakor muhe po glavi.

Tako je povsod, tako je bilo tudi v Prilesju in v bližnjih vasicah, spadajočih pod svetega Roka. Ali tukaj je bilo še nekaj posebnega, kar je silno mikalo mladi zarod. Matere so natanko pripovedovale in razlagale svojim otrokom vso zgodbo sv. Roka. Toda glavna oseba v povesti mladim poslušalcem ni bil sam svetnik, vse njih misli so se vrtile ob njegovem psičku, ki stoji, kakor pravijo, v velikem oltarju s kruhom v gobčku poleg svetnika in ga tako lepo gleda!

In res je bilo tako. Podobar samouk ga pač ni bil izdelal s tako posebno umetnostjo; nekako lesen je bil, seveda, ker je bil iz lesa; malo okoren tudi, glavno je imel nekoliko predebelo, zabuhlo, ali poznalo se je vendar, da je žival pasjega plemena, ne kaka mačka ali morebiti ris! Tudi kruhek je bil dobro rumenjen; videlo se je, da je iz bele moke; lepo rumenkast je bil, dobro pečen in čez sredo zarezan. Ne smemo se torej čuditi, da je mlada pobožnost ves čas svoje radogledne oči strmeč upirala v ta proizvod krepkega, zdravega realizma!

Ta dan je bil Prileščanom najiminennejši v letu. Svojega posebnega v pratiki zaznamovanega sejma niso imeli, kakor sosednji tržani, ne za živino ne za blago; svetega Roka praznik jim je bil tudi za sedemdan. Veliki trgovci pač niso obiskovali tega sejma, a manjši prodajalci, ki nosijo svoje blago

Podjetje DINOS Ljubljana

nudi v svojih poslovalnicah in skladiščih

v NOVEM MESTU, BREŽICAH in ČRNOMLJU

rebrasto

betonsko železo

debeline od 6 do 10 mm po zelo ugodnih cenah
od 265 do 275 Sdin za kilogram.

Večje količine — nad 1000 kg — dostavimo po dogovoru kupcu tudi na dom. Vedno imamo na zalogi raznovrsten uporaben material železnarske stroke (železne cevi, žico, pločevino, razne tračnice itd.) prav tako po ugodnih cenah.

Podjetje odkupuje v svojih poslovalnicah tudi vse vrste odpadnega materiala po najvišjih dnevnih cenah!

PODJETJA IN ZASEBNIKI: ne zamudite priložnosti in oglasite se v DINOSOVH poslovalnicah!

Vse informacije lahko dobite po telefonu:
Poslovalnica Novo mesto: 21-205
Poslovalnica Brežice: 72-249

Tat v Prekopi in Dolenjih Lazih

Dne 20. aprila sta bila okradena Ivan Premru v Dol. Prekopi in Marija Kraus v Dol. Lazih. Premrujeva hiša je bila odklenjena, neznanec pa je iz spalnice odnesel 800 Ndin. Iz stanovanja Šolske upraviteljice Marije Kraus pa je bilo vzeto 200 Ndin.

RTV LJUBLJANA:

Tekmovanje instrumentalnih ansamblov

V jeseni 1967 bo RTV Ljubljana uvrstila v radijski program vrsto javnih oddaj v obliki tekmovanja instrumentalnih narodnozabavnih in zabavnih ansamblov. Tekmovalne oddaje bomo, neposredno prenašali v radijskem programu, prijavi pa se lahko tudi ansambli, ki še niso javno nastopali.

Tekmovanje bo razdeljeno v dve skupini: v prvi se bodo pomerili narodnozabavni ansambli, druga skupina pa bo zajela plesne, jazzovske in beat ansamble. Omenjenim ansambliom se lahko pridružijo pevci in manjše vokalne skupine.

V prijavi naj ansambli navedejo zasedbo in natančen naslov.

Prijave sprejema Glavno uredništvo glasbenega programa — tekmovanje ansamblov — RTV Ljubljana, Tavčarjeva 17, do 20. maja 1967.

Tekmovalne pogoje bomo prijavljenim ansambliom poslali po 20. maju 1967.

JOSIP STRITAR:

11

SODNIKOV

oprtiv od hiše do hiše, so imeli tu svoje bivališče. Vsega je bilo na izbiro, česar si more želeli preprosto kmečko srce, moško, žensko in otročje; usnja, sukna, klobukov, blaga ženskima za krila, lepo pisanih rut, raznih dragocenosti, ki jih kupujejo mladeniči dekletom za »odpustke«, prav poceni; otročje oko se ni moglo nagledati raznovrstnih igračk, katere so bile tu razložene; vozovi, konji, noži, piščalke, vse se je dobivalo, samo da oče ali mati niso bili pretrdi; tudi za usta je bilo vsega dovolj.

Kdo bi pa tebe tu pozabil, ti pošteni in spoštovanja vredni zastopnik izvirnodomače, prave slovenske obrtnije, ti neutrudni »nositelj« — ne morebiti kake »ideje« — a dobrega ilovega in lesenega blaga; ti pravi hišni prijatelj vsake slovenske poštene gospodinje!

Mnogo prepira je med vama, ti hvališ, ona graja, ti prigovarjaš, ona se brani; tako daleč sta si narazen, človek bi mislil, da nikdar ne prideta skupaj; a slednjič se vendar pogodita, kup je gotov in oba sta zadovoljna — na tihem. Največ pa je pri tem prepiru trpel ubogi lonec, za katerega sta se pogajala, zdaj si ga s sključenim kazalcem razbijal, da bi pokazal materi, kako je trden, kako lep glas ima; zdaj pa ga je zopet ona poskušala ravno tako, samo malo manj krepko. Dobro znamenje, da je izdelek tvoje umetne roke res dobro, trpežno blago!

Pozdravi te Bog, ti ponos kranjske dežele, pošteni Ribničani! Vse te pozna, vse se ti posmehuje; kdor utegne, te oponaša, tebe in tvojo govorico; natvezajo in nakladajo ti vsakovrstne neumnosti; ti jih voljno prenašaš s svojim suhim blagom po svetu; neumnega, smešnega se delaš sam, ljudem na veselje in v kratke čas, da rajši kupujejo tvoje blago; lonce, skleda, latvice, čaše, lesene žlice, sita, rešeta in česar je še treba pri hiši. Malo pravih slovenskih rodoljubov, da niso v otročjih letih zajemali s tvojo žlico iz tvoje skleda! Bodi mi zdrav ti in tvoj zvesti tovariš, suhorebri konjiček. — Kdo ga ne pozna tega tvojega konjička? Lep res ni, ne mlad ne gladke kože, »da bi se muha na njem razčesnila«; plaši se ne, razpetega dežnika se ne boji ne otročjega krika; zato pa je neutruden, potrpežljiv, z malim zadovoljen kakor ti; tudi ti nisi mlad in lep ne dobro rejen, a korenjak in poštenjak si od nog do glave!

Po božji službi, ki so jo mladi gospod iz trga opravljali z neko posebno slovesno dostojnostjo, začne se živo gibanje in kupčevanje na prostoru pod cerkvico, kjer je bil tudi Ribničani razložil svoje blago, konjiček pa se je pasel po travi. Množica se počasi razdeli v posamezne gruče. Znanke stikajo glave ter si tožijo svoje križe in težave; potem se razhajajo nakupovat. Može si tlačijo in prižigajo pipe; pogovarjajo se in modrujejo o vojski, o letini o davkih, o raznih občinskih zadevah; mladeniči ogledujejo in presojajo dekleta, ki stoje skonc ločene od njih; a sčasoma se nekako samo naredi, da se sovražni stranki približata, združita in pomešata. Treba je samo, da eden, najpogumnejši, začne, potem gre vse samo. A vse to se ne vrši, da bi ne bilo nekega reda. Razložiti je lahko, da skupaj stoje in se pomenkujejo po dva, mladenič z deklico; to je menda bilo od nekaj tako in bi tudi utegnili ostati tako.

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

KRONIKA NESREČ

TEDENSKI KOLEDAR

Sobota, 6. maja — Janez Nedelja, 7. maja — Stanislav Ponedeljek, 8. maja — Viktor Torek, 9. maja — Dan zmage, Sreda, 10. maja — Izidor Četrtek, 11. maja — Ziga

PREKLICI

Jože Voglar s Spodnjega Pijavškega 5 prepovedujem pašo kokoši in druge živine ter hojo po mojih njivah in travnikih. Kdor tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjal, kokoši pa zastrupil.

Terezija Jakše in Anton Boltes, oba iz Gabrja, p. Brusnice, prepovedujeta pašo kokoši po najlinih njivah na Podvasih. Kdor tega ne bo upošteval, mu bova kokoši zastrupila, lastnika pa sodno preganjala.

Cilka Pipan iz Gabrja 76. p. Brusnice, prepovedujem pašo živine in hojo po mojih njivah na Lapašah in Jurjevcih ter po dvorišču in vrtu. Kdor tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjala.

Ignac Novak z Dvora, preklicujem besede, ki sem jih govoril o Jožetu Štuparju z Vinkovega vrha pri Dvoru zaradi njegovega psa.

Anton Avsee, Smolenja vas 46, Novo mesto, prepovedujem vsako hojo, vožnjo in sizenje živine pri oranju po mojem travniku na Tratah. Kdor preklica ne bo upošteval, ga bom sodno preganjal.

Strogo prepovedujem Mariji Zeljko, Dolnja Lokvica št. 11, pašo kokoši na posejani njivi (s povrtno), hojo čez vrt tam, kjer ni dovoljenih stez, in lomljenje sadnega drevja. Za povzročeno škodo, sramotoenje, klevetanje in izdvanje jo bom sodno preganjal. Družina Saklje, Dolnja Lokvica št. 3, p. Metlika.

Franc Goršič, Fotov vrh 39, Novo mesto, prepovedujem vožnjo po mojem travniku v Cerju. Kdor prepovedi ne bo upošteval, ga bom sodno preganjal.

Alojz Cerne iz Kopa pri Semiču št. 63, prepovedujem Janezu Tesarju iz Kopa pri Semiču št. 66, hojo, obračanje živine pri oranju po mojih njivah ter odmetavanje odpadkov in drv. Če tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjal.

ČESTITKE

Bratu Stanetu Progarju in sinu Stančku iz Adamičeve 9, Novo mesto, želi za njuno praznovanje vse najboljše sreča s družino.

Dragemu atu Milanu Maceletu iz Zemlja čestitam za dvojno praznovanje njegova družina in prijatelji.

ZAHVALA

Prof. dr. Rakovec iz Ljubljane, prof. dr. Bajcu, dr. Koscu in dr. Božu Oblaku iz Novega mesta se iskreno zahvaljujem za uspešno zdravljenje. Posebno se zahvaljujem dr. Ludviku Ravniku iz Ljubljane za uspešno operacijo. Zahvaljujem se tudi občinskemu odboru RK za pomoč v boleznih. Hvaležna Ivana Ude, Volčičeva št. 38, Novo mesto.

Ob vrnitvi z internega oddelka bolnišnice v Novem mestu se čutim dolžna, da se še enkrat zahvalim primariju dr. Koscu, dr. Hübscherju in ostalemu zdravniškemu, medicinskemu in strelnemu osebju za vso skrb in nego, ki sem jo bil deležen. Enaka zahvala dr. Adamiču ter sosesti g. Ondriški za vso pomoč v teh težkih trenutkih. Hvaležna Martin in Fani Krevl

Ob nepozabni izgubi našega dragega ata in starega ata

MATIJE JAKŠE iz Kopa 46 pri Semiču se najtopleje zahvaljujemo vsem, ki so ga v tako velikem številu spremlili na zadnji poti in mu darovali vence. Posebno se zahva-

ljujemo tov. Francu Koširju za poslovilne besede in gospodu kaplana ter vsem sorodnikom in sosedom, ki so nam v težkih trenutkih nudili pomoč. Zahljučni sinovi in hčere z družinami.

maloglasni

PARNO PEC. dvoetažno, sedaj v obratu, ugodno prodam. Ignac Poljanšek, Brežice, Trg svobode št. 1.

PRODAM TRAKTOR FE-35 in plug. Naslov v upravi lista (625/67).

PRODAM kompletni mlin za žito, umetni kamni 800 mm Ø s pripravo za čiščenje pšenice, ter centrifugalno črpalko. Naslov v upravi lista (614/67).

PRODAM NOVA VHODNA in garažna vrata ter ogrodje za kavč. Gotna vas 7, Novo mesto.

PRODAM par težkih mlinskih kamnov za mletje ovsu in koruze. Interesenti naj javijo svoj naslov na upravo Dolenjskega lista pod »Mlinski kamni«.

PRODAM VPREZNO KOSILNICO »Kruppa in motorno kolo« »Galca«. Janez Vovko, Brezje, Brusnice.

NOV KOMPLETEN KOTEL za žganjekuho prodam. Ogled na živilskem sejmu v Črnomlju.

SUPERAVTOMATIČNI PRALNI STROJI

vseh znamk

IZREDEN POPUST! MONTAŽA — NAVODILA — GARANCIJA — TEHNIČNI SERVIS

VSE INFORMACIJE DOBITE:

NOVO MESTO: BRACKO, RAGOVSKA 7: št. telefona 068-21-659

SEVNICA: TOTER, Heroja Maroka 4 vsako soboto od 15. do 17. ure

PEROTTI-EXPORT S. FRANCESCO 41, TRST

KUPIM dve ročni vejalnici (pajtelj) za žito v dobrem stanju. Ponudbe z navedbo cene pošljite na naslov: Grabrijan Ljovid 41, Kočevje.

POZOR! Kupujem lokal v središču Brežic. V poštev pride tudi hiša, primerna za obrtnika. Naslov v upravi lista (609/67).

ZASEBNIK ISCE soferja za tovorni avtomobil s nekaj let prakse in delnim znanjem mehanike. Plača po dogovoru. Naslov v upravi lista (625/67).

SPREJMEM sestanovalca. Naslov v upravi lista (618/67).

ODDAM OPREMLJENO SOBO samski ženski. Vprašajte: Partizanska 19, Novo mesto.

HRANO IN STANOVANJE nudim starejši ženski za varstvo 2 otrok v dopoldanskem času, ostalo po dogovoru. Ponudbe na naslov: Stane Sušnik, Sp. Besnica 63, Kranj.

VDOVA, stara 50 let, brez otrok, s srednje velikim posestvom na delci, želi spoznati osebnega upokojenca nealkoholika do 60 let zaradi ženitve. Ponudbe na upravo lista pod: »Zvesto srce in delovna ročica«.

TAKOJ PRODAM vseljivo hišo z vrtom in manjšo posestvom v okolici Skočjana. Naslov v upravi lista (633/67).

ZASTAVO 600 D (46.000 km) prodam. Varšek, Rakca pri Krškem.

PRODAM zazidljivo gradbeno parcelo v Regarči vasi. Naslov v upravi lista (630/67).

PRODAM enosobno stanovanje v Smihelju pri Novem mestu. Gotna vas 40, Novo mesto.

PRODAM ZAZIDLJIVO gradbeno parcelo z že delnim gradbenim materialom in z izkopom. Franc Cimperič, Regarča vas 60, Novo mesto.

PRODAM TAKOJ vseljivo hišo, primerno za upokojenca. Vprašajte v klub upokojenec v Novem mestu.

PRODAM NEDOGRAJENO enodružinsko hišo v Novem mestu. Ivan Kristan, Koštalova 33, Novo mesto.

PRILožNOST ZA AMATERJE! Ugodno prodam filmsko kamero »Yashica« in »Kvarc«. Naslov v upravi lista (635/67).

PRODAM HIŠO Z LOKALOM, delavnici, dvoriščem in vrtom nasproti Narodnega doma v Brežicah. Na dvoriščni strani v prvem nadstropju je komfortno trosobno stanovanje. Lokal in stanovanje vseljiva takoj. Ogled možen vsak dan od jutra do večera. Karel Vašcer, Cesta prvih borcev 40/a, Brežice.

POSTENOVA NAJDIŦELJA, ki je v petek, 21. aprila 1967, našel v vlakcu, ki odpelje ob 10.36 iz Karlovca v Ljubljano, plašč »balonarske svetle rjave barve« (v desnem žepu je bila dežna kapa in kos papirja, v levem pa vosna karta Črnometelj-Karlovac), prosim, da mi to vrne na naslov Jurij Milek, Črnometelj, Vojniska c. 13.

PRODAM MOTOR PUCH 250 cm³. Rupert Remar, Podboršt 13, Sentjanž.

PRODAM NEDOGRAJENO HIŠICO — ena soba gotova, z elektriko, 30 arov sadnega vrta, studenčna voda in nekaj brajde — 30 minut od glavne ceste in avtobusne postaje Vrbove. Ema Periković, Log 13, Radeče pri Zidanem mostu.

UGODNO PRODAM HIŠO s skodnjem in vrtom, primerno za ureditve dveh vikendov. Ponudbe pod »Dolenjski grič«.

NUJNO POTREBUJEM sobo s kopalnico v centru Novega mesta. »Remonta«, Novo mesto, Ragovska 11.

UGODNO PRODAM 35 KS traktor »Hanomag« in par dobrih konj, za katerega jamčim. Naslov v upravi lista (640/67).

KINIO

Brežice: 5. in 6. 5. francosko-italijanski barvni film »Krog ljubezni«.

7. in 8. 5. ameriški barvni film »Boeing — Boeing«.

9. in 10. 5. ameriški film »Prva zmagaja«.

Crnomelj: 5. in 7. 5. ameriški barvni film »Olimpiada Tokio«.

9. in 10. 5. ameriški film »Ladja norceva«.

Kočevje — Jadran: 6. in 7. 5. francoski barvni film »Clovek iz Hongkonga«.

8. in 9. 5. francoski film »Nekoga lepega jutrat«.

10. in 11. 5. ameriški barvni film »Klic trobente«.

Kostanjevica: 7. 5. argentinski barvni film »Ta ljubezen na meji svetov«.

10. 5. češki barvni film »Dva mušketirja«.

Novo mesto — Dom JLA: 4. do 7. 5. francoski film »Moški ženske«.

8. 5. sovjetski barvni film »Operacija Is«.

9. in 10. 5. ameriški barvni film »Dva jezdec«.

Novo mesto — Krka: 5. do 8. 5. ameriški barvni film »Kako ubiješ svojo ženo«.

8. do 10. 5. ameriški film »Prekrizane sledi«.

10. in 11. 5. sovjetski barvni film »Tri in dva«.

Metlika: 6. in 7. 5. ameriški barvni film »Ona in njeni mošje«.

8. in 9. 5. ruski barvni film »Otok čudežev« in grški film »Rdeče svetilke«.

10. in 11. 5. češki film »Vražja pasta«.

Mokronog: 6. in 7. 5. francoski film »Horacij 1962«.

Ribnica: 6. in 7. 5. poljski film »Prah in pepel«.

10. in 11. 5. zahodnonemški film »Skrivnostna grobnica«.

Sevnica: 6. in 7. 5. ameriški film »Dolge ladje«.

10. 5. francoski film »Igra resnice«.

Sodražica: 6. in 7. 5. angleški barvni film »Usodna Ciganka«.

Sentjernej: 6. in 7. 5. francoski barvni film »Kartuza«.

Trebnje: 6. in 7. 5. ameriška barvna komedija »Past za staršev«.

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

Pretekli teden so v novomeški porodnišnici rodile: Režka Lindič z Vinice — Jelko in Draga, Danica Vrlinič iz Bojančev — Rajka, Vera Jakopič iz Črnomolja — Roberta, Stanika Kavšek iz Zabe vasi — Marjančo, Angela Plut iz Cerovca — Antona, Stelka Žnidaršič z Roj — Majdo, Marija Lukančič iz Cerkevščice — Bortsa, Angela Milkovič iz Pilatovcev — Ireno, Majda Vidrih iz Zabe vasi — Renato, Ivanka Sevarović iz Dolškega — Anico, Berta Brajdič iz Zabejka — Romana, Elizabeta Ivančič iz Radovljice — Slavka, Jožica Grič iz Ljubljane — Roberta, Marija Golob iz Birne vasi — Tatjana, Ljudmila Kranjc iz Sedma — dečka, Ivanka Kurent iz Kamnja — dečka, Jelka Kolenc iz Hmeljčica — dečka, Ivanka Štupar iz Velikega Ljopca — dečka in deklico, Dragica Fink iz Goleka — dečka, Vilka Suhorepec iz Ručetne vasi — dečka, Franciška Trante iz Zloganja — dečka, Terezija Turk iz Gornje Stare vasi — dečka in Marija Berkopec s Pristave — deklico.

POJASNILO

Vsem naročnikom in bralcem, ki so dobili zadnjo številko našega časnika šele v petek, 28. aprila, sporočamo, da je tiskarna CP DELO v Ljubljani v sredo zvečer natisnila samo 11.000 izvodov našega lista, ostanek naklade (pribl. 17.000 izv.) pa šele v četrtek zjutraj. Zato je 17.000 naročnikov prejelo Dolenjski list šele v petek.

Bralcem se zaradi neljubne zamude, katere pa uprava in uredništvo lista niti ne želi priznati, opravičujemo in jih prosimo za razumevanje, saj smo glede tiska in odpreme našega časnika docela odvisni samo od tiskarne CP DELO.

Uredništvo in uprava

35 potnikov v nevarnosti Cickak s prazno gumo

2. maja ob 18. uri je na cesti med Karteljevimi in Bučno vasjo med srečanjem z avtobusom SAP zdrnil v jarek in podrl telefonski drog avtobus skofjeloškega podjetja Transturist, s katerim je Vinko Oblak peljal 35 potnikov. Na srečo se ni nikomur nič zgodilo. Takoj po nesreči so potniki izstopili in se odpeljali z drugimi avtobusi. Skodo so ocenili na 5.000 Ndin.

Pri Prilipah pet ranjenih

30. aprila ob 18.30 je Marjan Presečki iz Stenjevca pri Zagrebu na avtomobilski cesti pri Prilipah ustavlil osební avto, da bi mu za praj pokrov. Anglež Frank Arthur ga je hotel prehiteti v hipu, ko je naproti drvel osební avto, M — SJ 723, ki ga je vozil Zagrebčan Zvonimir Markus. Anglež in Zagrebčan sta se zaletela; pri tem je bilo pet potnikov v Markusovem avtu ranjenih. Skodo so ocenili na 40.000 Ndinarjev.

Na vrhu klanca v osebni avto

Na vrhu klanca tretjerazredne ceste med Skočjanom in Bučko je 2. maja popoldne kombi, ki ga je vozil Jože Kranjc iz Ljubljane, trčil v osebni avto, s katerim je potoval šolski upravitelj iz Orehovice Janez Štrbenc. V srečanje je kombi pripeljal po levi. Skodo so ocenili na 3.800 Ndin.

Obvestilo vsem potrošnikom naftnih derivatov

Koordinacijski odbor Jugoslovanskega naftnega gospodarstva je preudarl pojave in posledice, ki so nastale zaradi zaostanka plačil kupcev. Ugotovljeno je, da obratna sredstva, s katerimi razpolagajo podjetja našega naftnega gospodarstva, lahko krijejo redne zaloge, proces proizvodnje in predelave, nadalje vplačilo prispevka za pot in davek na promet, če dolgove kupci poravnajo najkasneje v 15 dneh.

Upoštevač predvsem interes tržišča, je koordinacijski odbor Jugoslovanskega naftnega gospodarstva določil, da prevzameta »Petrolunion« Beograd in »Nafta« Zagreb vse ukrepe tako, da bi bilo tržišče preskrbljeno z vsemi naftnimi derivati.

Zaradi tega morata »Petrolunion« (Rafinerija nafte Bosanski Brod, Jugopetrol in Petrol) ter »Nafta« (Industrija nafte Zagreb in Istra-Benc), uresničujoč sklep koordinacijskega odbora naftnega gospodarstva, do 15. 5. 1967 opraviti terjatve za dobavljeni material.

Od 16. 5. 1967 dalje bodo prodajali naftne derivate pod naslednjimi pogoji:

1. Na vseh bencinskih postajah v Jugoslaviji bodo naftne derivate prodajali samo za gotovino ali na bone (denarne in turistične), denarni boni pa se plačujejo z gotovino ali virmanskim nalogom pri prevzemu.

2. Na vseh skladiščih in v neposredni (tranzitni) prodaji je najpoznejši rok za plačilo 15 dni. Kupcem, ki ne bodo poravnali svojih dolgovov v 15 dneh, bodo naftne derivate prodajali do poravnave samo, če bodo plačali z gotovino oziroma če bodo zagotovili plačilo.

Glede roka za plačila v 15 dneh v prodaji iz skladišč in v tranzitu si podjetja naftnega gospodarstva: Industrija nafte Zagreb, Jugopetrol Beograd, Novi Sad, Sarajevo, Skopje, Kotor, Petrol Ljubljana in Istra-Benc Koper prizadevajo, da bodo omogočile svojim kupcem redno dobavo. S takim rokom plačil bodo podjetja naftnega gospodarstva zagotovila ustrezen nivo svojih obratnih sredstev.

»Petrolunion« in »Nafta« pričakujeta, da bodo kupci upoštevali razloge, zaradi katerih so nastali ti ukrepi, in da bodo do 15. maja 1967 ter v prihodnje svoje dolgove poravnali v določenem roku.

»PETROL UNION« BEOGRAD — »NAFTA« ZAGREB

POZIV

Oddelek za gospodarstvo in komunalne zadeve občinske skupščine Trebnje poziva vse občane, ki opravljajo kakršnokoli obrt ali se ukvarjajo z obrtnimi storitvami kot postranskim poklicem, pa za opravljanje obrti nimajo dovoljenja ali svojega dela niso priglasili za obrt pristojnemu upravnemu organu občine, naj vložijo prošnjo za ustanovitev obrtne delavnice oziroma priglasijo opravljanje obrtnih storitev najkasneje do 15. junija 1967.

Po preteku tega roka bodo pristojni inšpekcijski organi strogo kontrolirali izvajanje zakona o obrtnih delavnicah samostojnih obrtnikov (Uradni list SRS št. 5/64) in kršitelje predlagali v kaznovanje, pristojnemu sodišču pa, da jim odvzame materialne koristi, pridobljene z opravljanjem obrtne dejavnosti.

ODDELEK ZA GOSPODARSTVO IN KOMUNALNE ZADEVE OBČINE TREBNJE

DOLENJSKI LIST

LASTNIKI IN IZDAJATELJI: občinski odbori SZDL Brežice, Črnometelj, Kočevje, Krško, Metlika, Novo mesto, Ribnica, Sevnica in Trebnje.

UREJUJE UREDNIŠKI ODBOR: Tone Gošnik (glavni in odgovorni urednik), Risa Bačar, Mišos Jakobe, Marjan Legan, Jože Primo, Jožica Teppy in Ivan Zoran. Tehnični urednik: Marjan Moškou.

IZHAJA vsak četrtek — Posamezna številka 50 par (50 starih din) — Letna naročnina 20 novih dinarjev (2000 starih din), polletna 10 novih dinarjev (1000 starih din); plačljiva je vsaj enkrat — Za inozemstvo 37.50 novih dinarjev (3750 starih din) oz. 3 ameriške dolarje — Tekoči račun pri podružnici SDRK v Novem mestu 521-8-9 — NASLOV UREDNIŠTVA IN UPRAVE: Novo mesto, Glavni trg 3 — Poštini predal 33 — Telefon 31-227 — Rokopisov in fotografij ne vračamo — Tiska: Časopisno podjetje »Delo« v Ljubljani.

Za sodoben okus.....

Izključni proizvajalec v Jugoslaviji
DESTILACIJA »DANA«
MIRNA na Dol.